

Ikt. sz.: MGB-41/17-2/2020/SZ.

SZ-2/2020. sz. ülés
(SZ-7/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottsága**
Szőlő-, bor-, pálinka albizottságának
2020. december 9-én, szerdán 10 óra 37 perckor
az Országház Delegációs termében (főemelet 40.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira</i>	5
<i>Tarpataki Tamás tájékoztatója</i>	6
<i>Hozzászólások, kérdések, válaszok</i>	8
<i>Tájékoztató a 2020. évi I-X. havi borexport és -import adatok alakulásáról, különös tekintettel a lédig tömegborokra vonatkozóan</i>	20
<i>Tarpataki Tamás tájékoztatója</i>	20
<i>Hozzászólások</i>	22
<i>Egyebek</i>	27
<i>Az ülés berekesztése</i>	29

Napirendi javaslat

1. Szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira

Előadók:

Agrárminisztérium képviselője

Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselője

2. Tájékoztató a 2020. évi I-X. havi borexport és -import adatok alakulásáról, különös tekintettel a lédig tömegborokra vonatkozóan

Előadó:

Agrárminisztérium képviselője

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Font Sándor (Fidesz) az albizottság elnöke

Dr. Steinmetz Ádám (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Czerván György (Fidesz) Font Sándornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Hatvani Szabolcs, a Fenntartható fejlődés bizottságának munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Tarpataki Tamás helyettes államtitkár (Agrárminisztérium)
 Barátossy Gábor osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal)
 Dr. Brazsil Dávid főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)
 Dr. Kiss István elnök (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége)
 Koczor Kálmán elnök (Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége)
 Mihályi László elnök (Pálinka Nemzeti Tanács)
 Petri Imre szőlőtermelő

Megjelentek

Ágoston Krisztián pénzügyőr alezredes, osztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)
 Gál Péter főosztályvezető (Agrárminisztérium)
 Kalmár László sajtótitkár (Agrárminisztérium)
 Oláh László ügyvezető (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége)
 Rezák Szabolcs borász
 Szabó Gábor pénzügyőr alezredes, főosztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)
 Szmilkó Gabriella szakmai referens (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 37 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

FONT SÁNDOR (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntöm az albizottság tagjait, köszöntöm az egyes napirendi pontokhoz meghívott és jelen lévő érdeklődőket, köszöntöm a munkánkat segítő tisztviselőket és mindazokat, akik a technika segítségével figyelemmel kísérik albizottsági ülésünket. A formalitásoknak megfelelően először a napirendről szavaznak a szavazati joggal rendelkező tagok. Kérdezem, hogy van-e kérdés, észrevétel a napirendtervezethez. *(Senki nem jelentkezik.)* Nincsen. Akkor szavazunk róla. Ki az, aki elfogadja a napirendtervezetet? Én Czerván György kollégámat helyettesítem. *(Szavazás.)* Egyhangú szavazással ezek szerint fogunk haladni, a napirend két napirendi pontot tartalmaz az egyebeken túl.

Mielőtt megnyitnám az 1. napirendi pont tárgyalását, tájékoztatni szeretném a jelenlévőket, a meghívottakat, a szervezetek képviselőit, hogy kétféle mikrofonrendszer van telepítve. Egyrészt nekünk és az úgynevezett nyakas mikrofonnal rendelkezőknek az előterjesztői, előadói oldalon a technikus kolléga fogja ki-be kapcsolni a mikrofont az egyes hozzászólásoknál. A vendégoldalon, a képviselői oldalon pedig van egy fedlappal ellátott fiók, egy polc, a lehajtható írófedvény alatt van egy kis lehajtható ajtócska, amelyet hogyha kinyitunk, abban lehet találni egy úgynevezett csíptetős mikrofont, azt nézze majd meg, aki felszólalási szándékkal szeretne majd élni. Tehát a lehajtható ajtó mögött, belül, azon a polcon mindenki megtalálhat egy fülhallgatót és egy csíptetős mikrofont, ezt a csíptetős mikrofont tessenek majd üzembeszállapotba helyezni, és aki majd szót kér és szót kap... *(Dr. Brazsil Dávid és Szmilkó Gabriella megérkezik az ülésre.)* Tessenek nyugodtan ide előre ülni, Gabriella is, hogyha gondolja, ha van itt hely. *(Dr. Brazsil Dávid és Szmilkó Gabriella helyet foglal az előterjesztőknek fenntartott helyen.)* Ezen kívül látnak a pultjukon egy nyomógombos digitális kijelzőt, ott van egy „be-ki” gomb, ha azt megnyomják, a „be” azt fogja jelenteni, hogy annak élő hangot adnak arra a mikrofonra. Magyarul felcsatolják a mikrofont vagy kézben tartják azt a kis hordozható mikrofont, ki-ki tetszése szerint, és a digitális kijelző alatti megfelelő gombot, amely a „be-ki” gombot jelenti, meg kell nyomni, amikor pedig valaki befejezte a beszédét, akkor még egyszer nyomja meg azt a gombot, hogy a technika levegye a hangot arról a vonalról. Így lehet majd zajmentesen és érthetően hozzászólni.

Mindenkit arra kérek szépen, hogy a szó szerinti jegyzőkönyv írása miatt a hozzászólók a nevüket legyenek szívesek bemondani, mert azt rögzíteni szeretné a gyorsíró.

Szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira

Ezen kis technikai tájékoztató után akkor megnyitom az 1. napirendi pontot, amelynek kapcsán köszönöm Tarpataki Tamás helyettes államtitkár urat és a főosztályvezető urat az Agrárminisztérium részéről, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa részéről pedig a főtitkár urat és kolléganőjét. Az 1. napirendi pont tehát a szüret utáni helyzetkép, a krízisbeavatkozások értékelése, jövő évi tervek, valamint kitekintés az európai bortermelés tapasztalataira. Ennél mi szélesebb körű tájékoztatást kértünk a kérdések kapcsán az Agrárminisztériumtól, tulajdonképpen egy éves helyzetképet is szeretnénk kapni. A szüret gyakorlatilag befejeződött, egy turbulens állapot volt több oknál fogva, a vírushelyzet erősen megrongálta ezt az ágazatot is, a szőlészeti-borászati és a pálinkás ágazatot is a fogyasztások leállása következtében. Még talán nálunk is

durvábban rongálta a francia, az olasz, a spanyol boreladási helyzetet, őket már eleve sújtották az amerikai vámügyi szabályok, ugyanis az európai árukra elég komoly vámot vetett ki Donald Trump igazgatása. Ott még jobban felhalmozódtak a készletek, ennek következtében elindult egy krízisleptárlásra, zöldszüretre irányuló indítvány, mint említettük, és többször szakmailag is tájékoztattuk az érintetteket, hogy a legnagyobb bortermelő országok, a franciák, az olaszok és a spanyolok kezdeményezték ezt, amely indítványt mi sem hagyhattuk figyelmen kívül. Ennek előrehaladtával végül is a szüret lezárásával kérnénk egy tájékoztatást.

Most elsősorban szokásunknak megfelelően az Agrárminisztérium képviselőinek adok szót, de természetesen más is, a szakmaközi szervezeteket képviselő Hegyközségek Nemzeti Tanácsa és bárki hozzászólhat majd ehhez a napirendi ponthoz is, ahogy eddig is tettük. Tarpataki Tamás helyettes államtitkár úrnak adok szót.

Tarpataki Tamás tájékoztatója

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Valóban, ez az év nagyon különleges volt abból a szempontból, hogy olyan helyzettel találkoztunk, amilyennel eddig még nem. Mindenki tudja, miről van szó: a koronavírus-járvány, illetve a hozzá kapcsolódó, a gazdaságot is érintő rendkívüli helyzetből adódó kormányzati intézkedések, különböző korlátozások és lezárások közvetlenül visszahatottak a gazdaságra, és nem hagyták érintetlenül természetesen a szőlő-bor, illetve a pálinkaágazatot sem.

A szüret ettől függetlenül hála istennek rendben lezajlott, a termésünk jó átlagosnak mondható, mintegy 3,7 millió mázsa szőlő szüretelésére került sor, ebből várhatóan 2,5 millió hektoliter borászati termék fog készülni. Amint mondtam, ez nagyjából egy átlagos termésnek megfelelő mennyiség. Viszont tavaly is sor került már olyan válságintézkedésekre a szőlő-bor ágazatban, amelyekre korábban nem volt példa Magyarországon, zöldszüretre, illetve krízisleptárlásra. Ennek megvoltak tavaly a piaci okai, teljesen indokolt volt, ezekről be is számoltunk, és ezeket az intézkedéseket idén is alkalmaztuk annak érdekében, hogy egyensúlyban maradjon a szőlő-bor ágazat piaci helyzete.

Tekintettel arra, hogy a válságintézkedések meghirdetésre kerültek, tehát mind a zöldszüret, mind a krízisleptárlás intézkedés - amelyek egyébként, hangsúlyozom, önkéntesek - meghirdetésére sor került, valamint látható volt, hogy a várható termés nem fogja jelentős mértékben túlszárnyalni vagy meghaladni az előzetes várakozásokat, már menet közben, év közben egy relatíve rendezett szőlőárprognózis mutatkozott, amely aztán be is igazolódott, az országos átlagár így a szüret után, úgy tűnik, meghaladta a 100 forint/kilogrammot mind a fehér, mind a kék szőlő vonatkozásában, és ez a tavalyi, egyébként nehéz piaci évhez képest a fehér szőlőnél majdnem 32 százalékos, a kék szőlőnél pedig egy 8 százalékos szőlőár-növekedést jelent.

Vannak egész pontos borrhíós termelési és területadataink. Egészen pontosan 3 590 467 mázsa szőlőre kérték ki a szőlőszármazási bizonyítványt november 23-áig, és ez valamivel több mint 42 300 hektár termését jelenti.

Ha közelebbről megnézzük az idei krízisintézkedéseket, a zöldszüretet és a krízisleptárlást, valamint hogy a koronavírus-járvány miatt a kormány a Gazdaságvédelmi Alapból az Agrárminisztérium számára rendelkezésre bocsátott egy bizonyos összeget a válságintézkedésekre, ebből részesült a borászati ágazat, tehát ezt a három intézkedést fogjuk közelebbről megnézni, ez három olyan speciális intézkedés, amely közvetlenül érintette az ágazatot, és ezen felül számos olyan horizontális intézkedés született a kormányzat részéről, említhetem a hitelmoratóriumot, a járulékelengedéseket, a kamattámogatott hiteleket s a többi, amelyeket most nem

fogok felsorolni, mert nem kizárólag a szőlő-bor ágazatot érintik, hanem ezek, ahogy mondtam, horizontális intézkedések voltak, és a céljuk az volt, hogy lehetőleg minden ágazatban fennmaradjon az ágazat működése, a munkahelyeket meg tudják tartani a vállalkozók.

Zöldszüret. Ez egy hozamfüggő támogatás, hektáronként 439 ezer és 968 ezer forint közötti támogatás volt elérhető elsősorban attól függően, hogy mennyi volt a leszüretelt szőlő cukortartalma, illetve hogy az érintett termelő kompenzációs feláras vagy áfakörös termelő. Mintegy 2445 hektáron történt meg a zöldszüret idén. Hasonlóan a tavalyi helyzethez többen jelentkeztek be, jóval többen jelentkeztek be, mint ahányan végül is végrehajtották a zöldszüreti intézkedést, és ez a 2445 hektár is körülbelül csak a fele annak, mint amekkora területen tavaly éltek a termelők a zöldszüreti lehetőséggel. Azt gondolom, hogy ennek az intézkedésnek a hatása kettős módon mutatkozik meg: egyrészt hogyha lehetőség van rá - minden alkalommal elmondom azt, hogy ez egy önkéntes intézkedés, tehát senkinek sem kötelessége előre levágni a fürtöket, mindenki saját maga dönthet erről a gazdasági racionalitásnak megfelelően -, tehát hogyha jelen van ez az intézkedés, akkor tavaly is meg idén is, úgy tűnik, többen jelzik az előzetes igényüket, mint ahányan a végén valójában végrehajjták, és úgy gondolom, hogy ez az intézkedés ilyen módon pontosan betölti azt a szerepet, amelyet kell neki. Ezeket a támogatásokat, az ezekért járó támogatásokat gyakorlatilag teljes egészében kifizettük már október közepéig. 1481 termelő élt ezzel a lehetőséggel, és mintegy 1,9 milliárd forint támogatás ment ki.

A krízislepárlás lehetőségét szintén megadtuk ebben az évben is. Tavaly közel 100 ezer hektoliter bor krízislepárlása történt meg. A krízislepárlásnál a bor alkoholfokával arányos a támogatás, itt literenként 56,6 forinttól 115 forintig terjedő árat kaphattak a lepárlandó borászati termékért a beszállítók, mondom, alapvetően attól függően, hogy milyen alkoholfoka volt a bornak. 2000 hektoliterben maximalizáltuk a lepárolható bormennyiséget termelőnként, illetve volt egy másik korlát is, hogy a leadott mennyiség nem haladhatta meg a borászati üzem által az elmúlt három év átlagában megtermelt borászati termék 50 százalékát. Összesen 61 800 hektoliter borászati termék lepárlására került sor, tehát jóval kevesebbére, mint tavaly. Ez a támogatás is kifizetésre került október közepéig, és összesen 175 termelő szállított be mintegy 605 millió forint támogatási értékben.

A harmadik intézkedésünk ebben az évben azokat a borászati hivatott megsegíteni, amelyek a koronavírus-járvány miatti intézkedésekből adódóan nagyon szigorúan érintettek a vendéglátószektor, a HoReCa szektor kapcsán. A szálláshelyek, vendéglátóhelyek, hotelek, turisztikai látványosságok legtöbbje be kellett hogy zárjon, a vendéglátóhelyek korlátozott mértékben lehettek nyitva, korlátozott számú vendéget fogadhattak, illetve volt egy időszak, amikor teljesen be kellett zárni őket, ami nyilván jelentősen visszahatott a vendéglátóipari helyiségekben értékesített bor és szeszesitalok mennyiségére, így muszáj volt valamilyen kompenzációs intézkedést megtervezni.

A kormány létrehozta a Gazdaságvédelmi Alapot, és ebből a Gazdaságvédelmi Alapból 25 milliárd forintot biztosított az agrártárca részére, amelyből az agrártárca egy nemzeti élelmiszer-gazdasági válságkezelő programot indított, amelynek a keretén belül nemcsak mezőgazdasági termelők, hanem élelmiszeripari vállalkozások is részesülhettek támogatásból. Ennek a részleteit most mellőzve ennek az egyik konkrét intézkedése a szőlő-bor ágazatot érintette, nevezetesen hogy azok az üzemek, azok a borászati termelők pályázhattak, akik tudták bizonyítani, hogy a termésüknek, a bortermésüknek legalább a 20 százalékát a HoReCa szektorba értékesítik vagy közvetlen értékesítési móddal adják el. Hektáralapon történt a támogatás, és kettős vállalatot kellett tenni: egyrészt korlátozni kellett a hektáronkénti termés mennyiségét,

legfeljebb 90 mázsa/hektár terméssel lehetett a pályázatot igényelni, másrészt nyilván demonstrálni kellett, hogy az eladások legalább 20 százaléka a HoReCa szektorba vagy közvetlen értékesítésre megy.

Ennek a támogatásnak a pénzügyi kerete 1,8 milliárd forint volt, de annyi támogatási igény érkezett be, hogy ezt fel kellett emelni, így végül 2 milliárd 80 millió forint támogatást fizettünk ki ezen intézkedés keretében, és 692 támogatási kérelem érkezett be, amelyekre, ahogy mondtam, a jogos kifizetés több mint 2 milliárd forint volt. Az ezzel az intézkedéssel érintett terület nagysága közel 5 ezer hektár volt, és ez a teljes árutermelő szőlőterületnek a 7,8-8 százaléka. Köszönöm szépen.

Hozzászólások, kérdések, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lehet, hogy csak én nem figyeltem, de esetleg ha kaphatnánk egy olyan információt a zöldszüretre vonatkozóan, hogy borvidékenként melyik volt, mondjuk, az első öt legnagyobb területen zöldszüretet végrehajtó borvidék, és hogy a fajták, a szőlőfajták tekintetében pedig melyik volt az első öt leginkább leszüretelt szőlőfajta.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Igen mindjárt megkeressük a számítógépen. Emlékeim szerint a tavalyi évben a Kunsági borvidék és a Tokaji borvidék volt a zöldszüretben leginkább érintett terület, a Duna borrhégy és a Tokaji borvidék volt a legérintettebb. Idén valamelyest változott a sorrend, ha megtaláljuk, akkor megadom a pontos választ.

ELNÖK: Jó, akkor ez majd egy visszatérő kérdés lesz, köszönöm szépen.

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselőjét kérdezem, hogy bármilyen információval hozzá szeretne-e szólni az 1. napirendi ponthoz. Brazsil Dávidra nézek.

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Igen.

ELNÖK: Igen.

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Egybegyűltek! Az idei év, ahogy az elnök úr és a helyettes államtitkár úr is említette, nem volt egy egyszerű év, amelyet még a nemzetközi helyzet is fokozott, és ezek közül a magyar kapcsolat tekintetében ki szeretném emelni a brexitet, hiszen két-három héttel a Nagy-Britannia és az EU között létrejött átmeneti megállapodást követően még nem tudjuk, hogy milyen feltételekkel fogunk tudni bort exportálni Nagy-Britanniába - ez csak azért fontos számunkra, mert az első számú palackos külpiaconkat Nagy-Britannia jelenti. A nemzetközi összefüggéseknek tehát a magyar piac is teljes mértékben ki van téve. Az EU–USA egyezményeknél remélhetőleg előremozdulás lesz, de a jelen borpiaci év végéig biztos, hogy ki fog tartani, amíg ez be fog következni, ami viszont azért fontos a magyar piac szempontjából, hiszen a nagy európai uniós piacon bizonyos kategóriákban felesleg jelentkezik, ez főleg a spanyol termelőket érinti nagyon. Az EU–Kína megállapodás viszont magyar termelőket is érint, hiszen ott pedig versenyhátrányban vagyunk az egyéb termelőkkel szemben.

A veszélyhelyzeti korlátozások első és második ütemében megpróbáltunk mindvégig proaktívan fellépni mind magyar, mind EU-s, mind HNT-szinten. EU-szinten végig benne voltunk azokban az egyeztetésekben a Copa-Cogecán és egyéb szakmai szervezeteken keresztül, amelyek lehetővé tették a krízislepárlás és a zöldszüret Magyarország számára kedvező bevezetését. Itt fontos kiemelni, hogy az

átmeneti intézkedésekben egymást követően ugyanarra a területre kétszer lehet támogatást kérni, ez magyar kezdeményezésre került bele a rendeletbe, hiszen ez szinte kizárólag csak a magyar termelőket érintette a tavalyi zöldszüreti támogatás miatt. Ez egy pozitív előrelépés azoknak a termelőknek, akiknek nem volt lehetőségük más irányba értékesíteni a szőlőt. Tudjuk, hogy a zöldszüret nem megoldás, de mint lehetőség ez fontos előrelépés volt.

Az EU viszont sajnálatosan nem tette meg azokat a valós lépéseket, különösen a promóciós támogatások tekintetében, amelyeket kértünk, hiszen az Európai Uniónak az első számú borpiaza mégiscsak az Európai Unió, és ezzel szemben a saját forrásainkat nagyon nehezen lehet felhasználni a belpiacon. Három promóciós aktivitásunk volt az év folyamán, az első a közvetlen értékesítést, a termelőktől való közvetlen értékesítést propagálta, a másik kettő közül az utolsó most is folyik, a „JÓ BOR” kampány alapvetően a jó borra, a fiatalok borfogyasztási szokására irányul, a fiatalok figyelmét kívánja felhívni a bor iránt, és nekik kíván kedvet hozni a bor irányába, amikor bármilyen terméket fogyasztanak.

Az állami piacszervezési intézkedésekkel kapcsolatban azért annyit el szeretnék mondani, hogy én ezúton is szeretném megköszönni a hegybíróknak és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa munkatársainak a munkáját, hiszen nélkülük a három állami piacszervezési intézkedés nem lett volna megvalósítható. Minden esetben többletadminisztrációs feladatokat és fejlesztési feladatokat írt elő a jogalkotó a HNT számára, amiben mindvégig a legjobb tudásunk szerint próbáltunk helytállni.

A krízissel kapcsolatban azon túl, amit a helyettes államtitkár úr is elmondott, annyit szeretnék még kiemelni, hogy egy nem hagyományos krízisről van szó ezekben az években, hiszen amikor krízisről szoktunk beszélni, alapvetően a földrajzi jelzés nélküli, alacsony hozzáadott értékű borok túltermelését szoktuk érteni alatta, jelen pillanatban viszont a krízis leginkább a magasabb hozzáadott értékű OEM, OFJ termékek piacát érinti. Éppen ezért ezt az évet, a krízis évét arra is felhasználtuk, hogy rendbe tegyük, hogy további lépéseket tegyünk, az ágazat fejlesztése irányába mint szakmai önkormányzat, és két piacszervezési intézkedést fogadott el a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, amelyek kiterjesztését, nemzeti ratifikációját kezdeményeztük az Agrárminisztériumnál: az egyik a biológiai alapok fejlesztése, tehát a szőlőbiológiai alapok, fajtakutatások, klónszelekciók előmozdítása, a másik pedig, hogy a borpromóciós tevékenység, a bormarketing-tevékenység társfinanszírozására egy saját alapot kívánunk létrehozni, és hogyha minden rendben van, 2021. január 1-jétől ezeket az intézkedéseket be is vezetjük.

Én röviden ennyit szerettem volna mondani. Esetleg még annyi kiegészítést tennék hozzá, hogy a tegnapi adatok alapján átléptük a 4 millió mázsát a szüreti adatok rögzítésében, de még - különösen a később szüretelő borvidékekről - csorognak be az adatok. Úgy számolunk, most már az látszik, hogy a korai fajtákra jellemző kezdeti alacsony terméshozamokat kompenzálta a közép- és késői érésű fajták terméshozama.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és akkor a helyettes államtitkár úrnak adom vissza újra a szót.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Megvannak az adatok az idei zöldszüretről kapcsolatban. Ahogy mondtam, a Duna borrhéj és azon belül a Kunsági borvidék volt az, amely a tavalyi évhez hasonlóan idén is a legnagyobb területtel képviseltette magát ebben az intézkedésben, maga a borrhéj 1475 hektárra adott be zöldszüreti igényt, ebből a Kunsági borvidék 1293 hektár. A második helyen - szintén ahogy említettem - a Tokaji borvidék szerepelt 726 hektárral. A harmadik helyen a Csongrádi borvidék áll 132 hektárral, a negyedik

helyen pedig a Mátrai borvidék van - emlékeim szerint tavaly a Mátra volt a harmadik -, a Mátrai borvidékről pedig 100 hektár. A fajták tekintetében pedig tavaly emlékeim szerint a Bianca volt az első, idén a fajták között az első helyet átvette a zöldszüretben a furmint, és csak második helyen volt a Bianca, a harmadik helyen a cserszegi fűszeres, a negyedik helyen a kékfrankos, az ötödik helyen pedig a hárslevelű fajta szerepel.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Akkor most kérdezem meg a jelenlévőket, hogy van-e bárkinek kérdése, észrevétele, hozzászólása az elhangzottakhoz. *(Jelzésre:)* Igen, képviselőtársamnak, Steinmetz Ádámnak adok szót.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm az albizottsági ülés kedves résztvevőit és meghívott vendégeit, és köszönöm szépen az előterjesztőknek a beszámolót. Először is örülök neki, hogy az idén a szőlőfelvásárlási árakban jó hírekkel tudott szolgálni a helyettes államtitkár úr, jó lenne egyébként, hogyha a jövőben eljutnánk oda, hogy a szőlőfelvásárlási ár mindenhol elérné legalább az önköltségi árat. Úgyhogy a tendencia jó, és ezt folytatni is kell.

Az elhangzottakkal kapcsolatban lennének kérdéseim. Először a lepárlással kapcsolatos 61 800 hektoliter kapcsán kérdezném meg - amit nem nevezett a helyettes államtitkár úr kiugróan magas értéknek -, hogy jellemzően mi készült az így lepárolt borokból, tehát milyen célra hasznosították utána. Ez érdekelne.

A következő kérdéskör pedig a zöldszüret. Ugye, itt elhangzott a szám, hogy - ha jól értettem - 2445 hektár szőlő zöldszüretére kértek engedélyt, de ebből ténylegesen mennyin történt meg a zöldszüret? Erre vonatkozóan nem hallottunk adatot, csak azt, hogy nem mindenki élt aztán később utána ezzel a lehetőséggel azok közül, akik megkérték az engedélyt. Ez azért is fontos - és ebből következik a következő kérdésem, és itt már a főtitkár úrhoz, Brazsil Dávidhoz is fordulnék -, hogy körülbelül mennyi lehet az a termésmennyiség, amely a zöldszüret okán, a zöldszüret végrehajtása okán nem érett be, és ezért nem jelent meg a piacon, tehát hány mázsa szőlőt érinthet ez a zöldszüret történet. Ahogy a főtitkár úr is fogalmazott, nem megoldás a zöldszüret, de akkor mi a megoldás? Tényleg egy fájó dolog, hogy a termelők a tőke alá kell hogy levágják a termésüket, de ennek egész egyszerűen az az oka, hogyha nagyon leegyszerűsítjük, hogy nem piacképes a termékük, tehát valószínűleg csak veszteséggel tudnák értékesíteni a piacon.

Örülök annak, ami itt elhangzott, hogy indul, vagy már benne is vagyunk a „JÓ BOR” kampányban, a bormarketing-tevékenységi alap is fel fog pörögni január 1-jével az ígéretekhez híven, ez tényleg jó dolog, és bízom benne, hogy be is válik. A kérdés az, hogy milyen további intézkedésekkel lehetne a magyarországi borfogyasztást ösztönözni és a borkészleteket eladni, értékesíteni. A konkrét kérdésem az, hogy az Agrárminisztérium vagy a hegyközség tervezi-e annak a kezdeményezését, hogy a nyugat-európai példákat alapul véve, mondjuk, egy pohár bor - és nem több - elfogyasztását követően, mondjuk, gépjárműbe lehessen ülni, és lehessen autót vezetni. Ez egyébként szerintem az éttermekben adott bor, illetőleg szeszesital termékek fogyasztását is elő tudná segíteni, nyilván nem most, a koronavírus alatt, mert most ez nem lehetséges.

Végezetül az a kérdésem, mert itt azért lehet látni, hogy a 2445 hektár zöldszüretre kért engedély közül brutálisan kiugrik a Kunsági és a Tokaji borvidék az 1293 és a 726 hektárjával, hogy konkrétan mi lehet ennek az oka. Az ott termelt szőlők piacképtelenek, vagy mi az, amit, nem tudom, ott a hegyközség lát, mert a többi borvidékkel összehasonlítva úgy látjuk, úgy érzékeljük, hogy a legkomolyabb értékesítési gondok a Kunsági és a Tokaji borvidéken vannak. Ha erről kaphatnánk

vagy kaphatnék egy kicsit átfogóbb tájékoztatást, azt nagyon nagy köszönettel venném. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor most adnék szót az Agrárminisztérium képviselőinek.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Akkor sorrendben válaszolnék a kérdésekre. Az első a lepárlásra vonatkozott. 61 800 hektoliter borászati termék lepárlása történt meg idén támogatott módon, tavaly közel 100 ezeré, 98-99 ezer hektoliteré, valahogy így, és ennyi összehasonlítási alapunk van, máskor nem volt krízislepárlás, tehát a tavalyi év az összehasonlítási alapunk. A tavalyi év piaci szempontból egy kicsit feszítettebb volt, mint az idei, a készletek, a meglévő bor, a termés s a többi miatt, az idei év pedig inkább a koronavírus-járvány és a korlátozó intézkedések miatt volt különleges. A tavalyi évhez tudjuk tehát csak hasonlítani az idén lepárolt mennyiséget, ez értelemszerűen 61,8 százaléka vagy 61 százaléka a tavalyinak - ez mutatja, hogy egy csökkent igény volt arra, hogy kész termékeket lepároljanak.

A késztermékből ipari nyersalkohol készül, az ipari nyersalkoholból pedig tisztítószer, fertőtlenítőszer, és azt hiszem, teljesen logikus, hogy idén megnövekedett a fertőtlenítőszer iránti igény, aminek az alapja szintén az ipari nyersalkohol. Úgyhogy gyakorlatilag különböző tisztasági fokú etil-alkohol készült belőle.

A zöldszürettel kapcsolatban: elnézést, hogyha félreérthető voltam, tehát a 2445 hektár a ténylegesen megvalósult, az igény, ami beérkezett, több mint 4 ezer hektár volt (*Gál Péter: 4250.*), 4250 hektár - köszönöm szépen - igény érkezett be, és ebből a ténylegesen megvalósult a 2445 hektár. Ha a 2445 hektárt felszorozzuk az idei átlagterméssel, ami emlékeim szerint 84 mázsa volt, akkor körülbelül 205 ezer mázsányi termést kapunk az, ahogy hallottuk, 4 milliós terméssel összehasonlítva. És hogyha ezt a két számot összevetem, akkor ugyanazt a 4,6 százalékos arányt kapom nagyjából a területre, ami logikus, hiszen egy átlagterméssel számoltunk. Tehát a területnek országos szinten a 4,6 százalékát érintette a zöldszüret, és nagyjából az összes mennyiségnek is a 4,6, 4,5-5 százalékát érintheti a mennyiség tekintetében is, de ez egy elméleti szám. Ugye, az volt a kérdés, hogy mennyi lett volna a termés a zöldszüretelt hektárokról, és egy átlagterméssel számoltunk azokra a hektárookra.

Az arányokkal kapcsolatban, tehát hogy melyik borvidék milyen arányban részesült a zöldszüretből, nem vonható le ilyen egyenes következtetés. Tehát hogyha megnézzük a két, magát a zöldszüretben a legnagyobb területtel képviseltető borvidéket, az a Kunsági borvidék és a Tokaji borvidék volt, ez így van, ugyanakkor hogyha a borvidék összes területéhez képest a zöldszüretelt területek arányát nézzük meg, akkor pont egy fordított sorrendet látunk, vannak adataink. A Csongrádi borvidék zöldszüretelt arányaiban a legtöbbet, tehát a borvidék területéhez képest ők közel a saját területeik 14 százalékát zöldszüretelték. Ugyanez a Tokaji borvidék esetében már csak 13 százalék, a Kunsági borvidék esetében pedig már csak 6,4 százalék. A Kunsági borvidék a legnagyobb, értelemszerű vagy logikus valahol, hogy a zöldszüretben is ők képviseltetik magukat a legnagyobb területtel, de a borvidék területéhez képest ez arányaiban kisebb, mint, mondjuk, Csongrádban. Úgyhogy ilyen összehasonlításokat tudunk tenni, azt nem tudom, hogy milyen közvetlen következtetés vonható le belőle. Ez nyilván összefügg az értékesítési lehetőségekkel, de ilyen szempontból sem a Kunság, sem a Tokaj nem kiugró.

Volt még egy kérdés azzal kapcsolatban, hogy hogyan kívánjuk a fogyasztást ösztönözni. Ez a másik napirendi ponthoz, tehát a terveinkhez kapcsolódik, de hogyha az elnök úr engedélyezi, akkor tudok erről is beszélni.

ELNÖK: Nyugodtan!

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Illetve megkérdezem akkor, hogy a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának van-e ehhez hozzáfűznivalója, mert akkor áttérnék a promócióra meg az egyéb intézkedésekre.

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Nem tudom, hogy van-e olyan kérdés, amelyet nem válaszoltunk még meg a képviselő úrnak.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Ha megnézzük az Európai Unió bortermelését, tehát teszünk egy kis kitekintést, akkor azt látjuk, hogy az előrejelzések szerint az Európai Unió bortermése 2020-ban néhány százalékkal, 3-4 százalékkal magasabb lesz, mint a 2019-es termés volt, és ez elsősorban a francia és a spanyol termelésnövekedésnek köszönhető, Franciaország várhatóan 6 százalékkal, Spanyolország pedig várhatóan 13 százalékkal termel többet, mint tavaly. Ezzel szemben az olasz termelés körülbelül annyi lesz, mint tavaly volt, vagy egy kicsit kevesebb, akár 1 százalékkal is kevesebb lesz. Összességében a becslések szerint idén 163 millió hektoliter bortermés várható az Unió szintjén, és ebből 67 millió hektoliter az, amely földrajzi árujelzővel is rendelkezik.

A borkészletek értelemszerűen a tavalyi magas szinten maradtak, hiszen az idei eladások nemcsak nálunk voltak korlátozottak, hanem minden más európai országban is a hasonló korlátozó intézkedések miatt. A borkészletek tehát nagyjából ezen a 173-174 millió hektoliteres szinten maradnak idén is.

A borexport, az Unió borexportja gyakorlatilag tíz éve stagnál, az mintegy 20 millió hektoliter, a borimport is nagyjából egy állandó számot mutat, '19-ben egy kicsit kevesebb volt, mint az előző tíz évben, '19-ben körülbelül mintegy 10 millió hektoliterre csökkent az EU borimportja, és itt jelentős változásokat nem látunk.

Nagy kérdés a fogyasztásösztönzés, ami felmerült egyrészt a készletek kapcsán, másrészt abból kifolyólag, hogy a korlátozó intézkedések még jelenleg is érvényben vannak. Nyilván nagy szerepet kap az, hogy milyen módon tudjuk ösztönözni ezeknek a termékeknek a fogyasztását, különös tekintettel ráadásul arra, hogy alkoholt is tartalmaznak. Szerencsére azért van eszköz, tehát nem vagyunk eszköztelenek, a bor nemzeti támogatási programból is van lehetőség borpromóciót folytatni, a közösségi marketing keretében is lehet borpromóciót folytatni, az Európai Unió borpromóciós programjában is megjelenhet kapcsolt termékként a bor, és ezekkel az eszközökkel mind élünk egyébként.

Amit a jövő évben tervezünk elindítani, az a Vidékfejlesztési Programban a minőségrendszerek promóciója intézkedés. A minőségrendszerek azon - hogyha a bornál maradunk - földrajzi árujelzők oltalom alatt álló elnevezések promóciója, amelyeket az Európai Unió is jóváhagy, nemcsak borászati termékek esetében lehetséges ilyen, hanem mezőgazdasági termékek, szeszes italok esetében is, és a Vidékfejlesztési Programból lehetőség van ezeknek a promóciójára. Értelemszerűen csak a védett nevek maguk promotálhatók, tehát azt nem mondhatjuk, hogy igyon valaki több bort vagy több alkoholt, hanem az oltalom alatt álló megjelöléseket lehet promotálni, illetve a borvidékeket lehet promotálni, és erre indulni fog a jövő évben a

Vidékfejlesztési Program keretében egy intézkedés több mint 8 milliárd forint keretösszeggel.

Emellett a bor nemzeti támogatási programból pedig már idén elindítottuk a borpromóciót, erről már adatok is vannak. Itt is kétfelé választhatjuk a dolgot: az EU belpiacán történő promócióra és a harmadik országokban történő promócióra. Egy relatíve bő keretet állapítottunk meg ebből a bor nemzeti támogatási program terhére, tehát ez uniós társfinanszírozású forrás. A belpiaci promóció esetében - tehát az uniós belpiaci promóció esetében - több mint 500 ezer euró, a külpiaci promóció vonatkozásában pedig több mint 2,3 millió euró támogatás értékre érkezett be pályázat, illetve lekötés, tehát ezek a jóváhagyott borpromóciós pályázatok. És folytatódik a pályázati lehetőség, 2020 novemberétől a fennmaradó keret terhére újabb lehetőség nyílt programjavaslatok benyújtására, úgyhogy újabb programokat fogunk elbírálni.

Azt hiszem, hogy a borpromócióban és egyébként is a mezőgazdasági termékek promóciójában tényleg jellemzően elmegyünk a falig, tehát ami lehetőségünk van, azt kihasználjuk, és ezen kívül kormányzati szinten indult a „Vedd a hazait!” kampány, amely gyakorlatilag egy horizontális, tehát mindenféle hazai terméket, kereskedelmet érintő általános kampány, amellyel mindenhol találkozhatunk.

Akkor most megállnék egy pillanatra, és ha a promócióval kapcsolatban van még kérdés, akkor örömmel válaszolok. *(Senki nem jelentkezik.)*

Hogyha nincs, akkor a tervezett intézkedésekkel vagy azzal kapcsolatban szólnék, hogy mit látunk előre. Ennek a promóción kívül még két fontos lába van: az egyik a szőlőültetvények korszerűsítése, a másik pedig a borászati üzemeknek a korszerűsítése. Mind a kettőre gondoltunk jövőre. Valójában elindult már a szőlő-szerkezetátalakítási program, amely december 13-áig még benyújtható. Azt hiszem, hogy a szőlő-szerkezetátalakításról nem kell különösebben értekezni, tehát, ugye, ez az az eszköz, amellyel az ültetvények megújíthatók, ez nagyon régóta működik az Európai Unióban, és Magyarországon is most aktuálisan újra beadható volt. Hogyha a pályázó megfelel a borvidéki vagy a borrhíós fejlesztési programoknak, akkor 50 százalékos társfinanszírozást kaphat, hogyha nem felel meg annak, akkor 40 százalékos támogatást kaphat, illetve Tokaj-Hegyalján 75 százalékos támogatásintenzitás érhető el. Ebben a pénzügyi évben több mint 16 millió, sőt majdnem 17 millió euró áll rendelkezésre erre az intézkedésre.

A borászati gépek beruházása pedig szintén ez év őszén volt igényelhető, elindult. Ennek az intézkedésnek a célja a borászati üzemek korszerűsítése. Itt elsősorban eszközökre, gépek vásárlására nyújtunk támogatást, ez most nem építésről szól, hanem a borkészítés eszközeinek a modernizálásáról. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Brazsil Dávid!

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Köszönöm szépen, elnök úr. Idő közben eszembe jutott, hogy a képviselő úr egyik kérdésére nem válaszoltam. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa úgy véli, hogy azokra az intézkedésekre, amelyeket a helyettes államtitkár úr felsorolt, teljes mértékben szükség van, és azokat üdvözljük, viszont vannak nemzeti hatáskörben olyan részterületek, amelyekkel szintén lehet ösztönözni a fogyasztást. Az egyértelműen látszik, hogy amit mi nemzetközi szakmai szervezetek előrejelzéseiből kapunk, OIV, CEEV és társai, hogy a 2021. év a borpiac szempontjából egy nagyon nehéz év lesz, és ahogy az előrejelzések szólnak, a turisztika sem fog teljes mértékben úgy működni 2021-ben, ahogy a járványt megelőző időszakban működött, ezért olyan intézkedéseket is meg kell fontolni, illetve javaslunk megfontolni, amelyek nemzeti hatáskörbe tartoznak. Ezek közül az egyik a

reprezentációs adó felülvizsgálata. Ezzel kapcsolatban már több alkalommal beszéltünk itt az albizottsági ülésen is, és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa ennek a felülvizsgálatát javasolja, mivel ez is egy olyan lehetőséget jelenthet az oltalom alatt álló eredetmegjelöléses és földrajzi jelzéses termékeknek, tehát a magas hozzáadott értékű, helyben készült termékeknek, ami ösztönözheti a fogyasztást.

A zéró toleranciával kapcsolatban a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának régóta az a kérése, hogy először induljon el erről egy társadalmi párbeszéd, egy társadalmi egyeztetés, hiszen tudjuk azt, hogy egy nagyon érzékeny kérdéstről van szó, de bizonyára lehetséges megtalálni azokat a területeket, illetve azt a szabályozási módszert, amellyel ebben a kérdésben tovább lehet lépni, és egy megfelelően előkészített társadalmi egyeztetést követően látjuk alkalmasnak ennek az átgondolását, végiggondolását. Köszönöm szépen, ezt szerettem volna elmondani, mert ezt elfelejtettem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Annyit ehhez, hogy nemcsak a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, hanem maga Nagy István agrárminiszter úr is tett nyáron egy ilyen bejelentést egy riport alkalmával, hogy ő is kezdeményezi, hogy gondoljuk újra a zéró toleranciát ebben az esetben, de aztán a különféle közleményekből azt olvastam, hogy ezzel az álláspontjával egyelőre egyedül maradt a kormányon belül. És hogy itt egy kissé nehezteljek a borászati érdekképviselői szervekre, és tudom, szokták mondani, hogy lelkész is mindig azokat a híveket szidja, akik jelen vannak a templomban, hogy miért vagyunk ilyen kevesen, de itt nem arra utalok, hogy kevesen vagyunk, ez a vírushelyzet miatt van így, hanem arra, hogy nem nagyon láttam, hogy kiálltak volna a borászati érdekképviselői szervezetek Nagy István miniszter úr riportban bejelentett elképzelése mellett, tehát hogy a zéró toleranciát vizsgáljuk felül.

Én azt gondoltam, hogy az országos lefedettséggel rendelkező borászati érdekképviselők azt mondják majd, hogy na igen, végre valaki, és győzünk, tegyük össze a tudásunkat, és nézzük meg a pró és kontra érveket akár az Alkoholelles Liga nagyon akaratos álláspontjával szemben, akár a Belügyminisztérium közlekedésbiztonságra utaló nemleges álláspontja miatt, mert közismert, hogy az egyik ilyen elutasító álláspont a Belügyminisztérium részéről van, ezt pontosan tudjuk. Szóval, ha akarunk valamit csinálni, akkor nem lenne baj, hogy ha ilyen, a szakma számára egyértelműen kívánatos és a nyugat-európai tapasztalatok által bizonyított kérdésekben mellé állnánk, mondjuk, egy kormánytagnak, függetlenül attól, hogy utána ez most már újra nem napirendi pont a kormányon belül, de akkor ez nem történt meg vagy nem nagyon történt meg.

Vissza szeretnék kanyarodni a zöldszüreti kérdéskörre. Igen, látszódott, hogy kevesebb lesz a szőlő és majd a bor, nem volt akkora nyomás, mint 2019-ben, hiszen már a krízislepárlás is alacsonyabb szinten végződött, és a zöldszüetre is kevesebben jelentkeztek be, miközben a miniszter úrral azért több olyan többórás egyeztetést és konferenciát tartottunk, ahol megpróbáltuk rendezni a szőlőtermelők és a felvásárlók közötti, mindig antagonisztikus ellentétet: a szőlőtermelő egyszerűen többet akar a terméséért, a felvásárló pedig próbálja minél alacsonyabb áron felvásárolni a legjobb minőséget ráadásul, tehát ő ezt így szeretné. Ezek genetikailag vannak így, ezt tisztázzuk, ezt értjük, na de az mégsem járható út, ami tavaly egy drasztikus helyzetet hozott, hogy a rendkívül alacsony szőlőfelvásárlási ár gyakorlatilag a szőlőtermelői alapokat kezdi el kockáztatni; magyarul az emberek ki fogják vágni a szőlőt, és aztán nézelődhetünk, a több milliárdos értékű borászati üzemek csillogó krómacél tartályai vashulladékok lesznek egy idő után, hogyha nem lesz megfelelő szőlőtermő alapunk - ezt akartuk éreztetni a miniszter úrral és a szakmai kollégákkal, akik részt vettek ezen a több alkalommal megtörtént beszélgetésen. Ennek hatására már a nyár közepén

érezhető volt, hogy a tavalyi rendkívüli alacsony szőlőfelvásárlási árról elmozdulás fog történni, ez meg is történt borvidékenként más-más nagyságrendben, és ez talán visszahatott arra, hogy már a zöldszüretben is óvatosabbak voltak a gazdálkodók, úgy látták, hogy ebben az évben talán nagyobb eséllyel és jobb áron tudják eladni a szőlőjüket.

Az említett adatok kapcsán, amelyeket itt közben megkaptunk, hallottuk, hogy nemcsak azt érdemes vizsgálni, hogy egy borvidék hány hektárról szüretelt le, hanem hogy mit jelentett neki a leszüretelt, zöldszüretben leszüretelt hektármennyiség az összes, a borvidékhez tartozó hektárhoz képest, magyarul hány százalékát szüretelték le végül is. Itt két kisebb borvidék, a Csongrádi és a Bükki borvidék relatíve magas számmal jelent meg, de a szakmabeliek pontosan tudják, hogy ennek sajnos oka van, az, hogy nincs komoly felvásárló pincészet, nem gyökeresedett meg ezen a két borvidéken klasszikus felvásárlói pincészet, így hozta a sors, mondhatnám, és a termelők rendkívül kiszolgáltatottak ezen a két kicsi borvidéken. Ha az az egy-néhány pincészet nem vásárol fel, fizikailag nem tudják hova eladni ezek a szőlőtermelők a termésüket, és ezért nyilvánvalóan ők voltak azok, akik a legnagyobb arányszámban éltek újra a zöldszüret lehetőségével.

Itt a Kunságra visszatérve: valóban, az az 1293 hektár egy nagy számnak tűnik - ez egy összesen szám -, ha viszont a borvidék területéhez nézzük ezt az arányszámot, mivel a Kunsági borvidék a legnagyobb borvidékünk, akkor már csak 6,4 százalék a borvidéken található összhektármennyiséghez képest a leszüretelt, zöldszüretben leszüretelt 1293 hektár, az tehát csak 6,4 százalékot jelent, míg a legnagyobb meglepetésre a Tokaji borvidék nemcsak összességében szerepelt a második helyen a 726 hektár leszüretelt területtel, hanem ez arányszámaiban is 13 százalékos. A Kunsági borvidéknél megemlítettem, ott 6 százalékos, a kis Bükki borvidéknél 7 százalékos, a Csongrádi borvidéknél 13,9 százalékos, ezek rendkívül kicsi borvidékek, a Csongrádi és a Bükki borvidék, ahogy említettem, míg a Tokaji borvidék testében már nagyobb, a nevében pedig világnagyság, ezt azért tudjuk róla, és ott a 13,1 százalékos összes hektármennyiséghez képesti zöldszüreti leszüretelés egy ijesztő adat. Tavaly is élen volt Tokaj ebben a nem túl szép versenyben.

Amihez végül el szeretnék jutni, és majd egy kérdésem is lenne a minisztérium vagy a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa képviselői felé, az az, hogy a leszüretelt szőlőfajtáknál az már egy igazi meglepetés, hogy a furmint összességében a legnagyobb hektármennyiségen került leszüretelésre, ez szinte feldolgozhatatlan így azért szakmabelinek. A Bianca a második helyen van - tudjuk, tavaly az élen volt -, de ez az a tömegszőlőfajta, amely döntő többségében a Kunsági borvidékhez kötődik, és bizony ennek a fajtának kell vetekednie az olasz tartályos importborral, tulajdonképpen egy tömegszőlő, tömegbor fajtája. A kistestvére, az Aletta meglepő módon kikerült már ebből a kategóriából, hiszen az az illatos fajtatulajdonsága miatt keresettebb szőlőfajta lett; szintén egy interspecifikus fajtáról van szó, relatíve könnyebb műveléssel lehet megvédeni a bármilyen betegségek ellen, olcsóbb a művelése, szintén egy kedvelt fajta, és már nincs az első öt leszüretelt, zöldszüretben leszüretelt szőlőfajta között. Viszont ott van sajnálatos módon a furmint mint első helyen lévő és leginkább a Tokajra jellemző szőlőfajta - máshol alig van jelentős hektármennyiség -, az ötödik helyen pedig bejön a hárslevelű, ami szintén felfoghatatlan borszakmailag, mert abból ráadásul nagyon kevés van az én tudomásom szerint országos szinten ültetett összmenyiségben, és azzal a nagyon kevés hektármennyiséggel, ami országos szinten elültetésre került, azzal is be tudott érni az ötödik helyre. Azt remélem, hogy azok, akik érintettek a tokaji jövő alakításában, ők őszinte elemzést tartanak e tekintetben - én még ilyet nem láttam, de nagyon bízom ebben.

Ehhez kapcsolódóan az a kérdésem, államtitkár úr, főosztályvezető úr vagy főtitkár úr, hogy kaphatnánk-e egy olyan táblázatot, hogy Magyarországon az első tíz legnagyobb területen ültetett szőlőfajta sorrendje, hogy, mondjuk, az olasz rizlingből nem tudom hány tízezer hektár van, és akkor kékfrankosból ennyi, s a többi, s a többi, tehát ez lenne a kérésem. A bizottságunkhoz, az albizottságunkhoz kérnék szépen egy ilyen szakmai tájékoztató anyagot, hogy Magyarországon a hegyközségi nyilvántartások alapján az egyes szőlőfajták - talán az első tíz, azt gondolom, elégséges ahhoz, hogy lássuk, ha nem, ha borszakmailag ismert, akkor tőlem tovább is mehet a lista az első tizenötig, de tartok tőle, hogy ott már kicsi mennyiségek lesznek - hány hektáron, milyen erőssorrendben vannak, mert ez így még izgalmasabbá teszi a leszüretelt, zöldszüretben leszüretelt szőlőfajták sorrendjét. Mert azt tudjuk, hogy kékfrankosból nagyon sok van, talán a vörös szőlők közül, azt hiszem, a legtöbb, úgyhogy nem csoda, hogyha esetleg abban valaki szüretelni akar, akkor az egyszerűen kékfrankost fog szüretelni, mert az sok helyen van, így aztán egyedüli vörös szőlőként a negyedik helyre érkezett be ebbe a listába mint nagy mennyiségben leszüretelt, zöldszüretben leszüretelt szőlőfajta.

Én ezeket a gondolatokat akartam csak itt közbevetőleg, szinte magamnak visszaidézni, hogy amit itt hallottam, azt én hogy látom és összegzem, és úgy tűnik, hogy ez a zöldszüret nemcsak arra volt jó, hogy talán a piacon feleslegessé váló mennyiséget kivonjuk, hanem egy látületet is ad szépen másodlagosan arról, hogy melyik borvidék hogy áll, és ez szinte fontosabb adat az én számomra, mint az egy-kétezer hektár zöldszüretben leszüretelt terület, mert ilyen adatokra lehet utána építkezni arra nézve, hogy hol kéne a sebészkesnek megindulnia, hogy ez fenntarthatatlan egyes helyeken.

Elnézést a hosszabb gondolat kifejtésért, de Steinmetz Ádám képviselőtársam aggódó kérdései inspiráltak engem, annak következtében foglaltam ezt így össze.

Van-e további kérdés, észrevétel az 1. napirendi ponthoz? *(Dr. Kiss István és dr. Steinmetz Ádám jelentkezik.)* Igen, parancsolj! Ki kér szót? *(Jelzésre:)* István. Jó, akkor a képviselő úrnak a második körben adnék szót, akik még nem szólaltak meg, most azoknak. Kiss István!

DR. KISS ISTVÁN elnök (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége): Köszönöm szépen. Hallható vagyok? *(Közbeszólások: Igen.)*

ELNÖK: A mikrofon nagyon messze van a szádtól, úgy látom.

DR. KISS ISTVÁN elnök (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége): Ja, lecsúszott! Igen, megvagyok.

ELNÖK: Azt jó felülre rakni, vagy akár kézben is tarthatod.

DR. KISS ISTVÁN elnök (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége): Nem tudom, hogy így akkor jó-e.

ELNÖK: Igen, most már hallatszik.

DR. KISS ISTVÁN elnök (Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság, Megjelentek! Én most mint az MSZBSZ képviselője vagyok itt, de tokaji érintettként talán mondanék két szót, ha megengedik. A kialakult helyzetnek persze nyilvánvalóan több összetevője van, és azt el szeretném mondani, hogy azért látható a világban egy fogyasztási eltolódás az egészséges életmód

felé, és a szűk édes borok piaca amúgy is drasztikusan lecsökkent az elmúlt tíz évben, mindenféle krízistől mentesen van egy ilyen folyamat a világ borfogyasztásában. Ez meglátható más édes boros vidéknél is, ugyanúgy Sauternes is küzd a maga problémájával, és meg kell találja az utat, hogy hogyan tud az eddigi híres boráról olyanra áttérni, amely kedveltebb vagy jobban elfogadott, a mai fogyasztási szokásoknak megfelelő. Ennek megfelelően Tokaj is keresi az útját, ennek az egyik megnyilvánulása az a termékleírási sorozat, amely az elmúlt pár évet mutatta, és azt gondolom, illetve inkább úgy mondom, hogy remélem, hogy ennek az egyik befejező eleme lesz a legújabb termékleírás, amely már reményeink szerint választ tud adni a kihívásokra, és a megváltozott fogyasztási szokásokra effektív, hatékony választ tud adni.

Azt gondolom, hogy többek között ez az egyik legfőbb oka annak, hogy Tokaj ilyen nagy számokkal tud részt venni ezekben a krízisintézkedésekben, és azt gondolom, hogy ha nemcsak a zöldszüretet nézzük meg, de a HoReCa támogatásokat is, Tokaj abból is kivette a részét, és ahogy mondom, ez inkább az útkeresés jele, amit meg kell találjunk, az az, hogy egy inkább fogyasztóbarát bortípust tudjunk elkészíteni, amely fenntartható módon tudja segíteni a borvidéket. Köszönöm szépen, csak ennyit szerettem volna mondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Koczor Kálmán!

KOCZOR KÁLMÁN elnök (Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége): Sok szeretettel köszöntöm az albizottság tagjait és a megjelent kedves vendégeket. A nulltoleranciához szeretnék elsősorban jelezni valamit. 2019-ben a Magyarországi Borrendek Szövetsége elnökeként én jeleztem először a miniszter úrnak a nulltoleranciát, mégpedig a tihanyi Garda Fesztiválon, ahol szerencsésen csatlakozott hozzánk Kontrát Károly belügyminiszter-helyettes is. A miniszter urunk fogékony volt erre a kérdésre, a Belügyminisztérium részéről gyakorlatilag egy elég profán megfogalmazás volt, hogy a magyar társadalom tagjai nem elég fejlettek ahhoz, hogy a nulltoleranciát meg tudjuk valósítani. Ezt követően a koronavírus első ciklusának a vége felé vagy a lezajlása felé ismételtelen felkerestem az agrárminiszter urat levélben is, személyesen is, valamint a balatonfüredi 2020. évi borfesztiválon is szóba került nyilvánosan is a nulltolerancia eltörlése, és abban a levélben, amelyet a miniszter úrnak írtam, visszautalva a koronavírus kapcsán tanúsított magyar magatartásra, azzal magyarázva azt szerepelt, hogy igenis elég fejlett a magyar társadalom ahhoz, hogy bizonyos törvényi dolgokat meg tudjunk valósítani, ha megkeressük hozzá a megfelelő, úgymond, hatalmi erőket - nem találok most hirtelen jobb szót. A miniszter úr ténylegesen felvetette, és sajnos abban az elnök úrnak igaza van, hogy bár a korábbi megkeresésekre az, úgymond, vezető borászokat megkereste, hogy szíveskedjenek támogatni ezt a nulltoleranciát, uram bocsá' - igen, ez a szakmánknak a szégyene -, a nagy borászatoktól egyetlenegy támogató levelet sem kapott.

Kétségtelen, hogy nekünk a szakmában ez ellen, tehát a nulltolerancia eltörlése érdekében lényegesen jobban össze kellene fognunk. Egy egész komoly számítást tettem le az asztalra, és bár elég nehéz megbecsülni, hogy hány ember van, aki fogyasztana, hány ember nem fogyasztana, de egy nagyon-nagyon optimális számítás szerint közel egymillió hektolitert jelentene az, hogyha a személygépkocsi-tulajdonosok 40 százaléka napi 2 deciliter bort elfogyasztana - és ebben a pillanatban Magyarországon máris nem termékfelesleg, hanem termékhiány lépne fel.

A fajtaösszetételekhez egy gondolatot hadd tegyek hozzá mint szakmabéli! Teljesen egyértelmű, hogy a furmint és a hárslevelű miért kerül ebbe a kategóriába: mert Tokajban volt a legmagasabb az a terület, ahol zöldszüretet vezettek be, és

Tokajban ez a kettő a vezető fajta. Nyilvánvaló, hogy a muskotályt azért - úgy, ahogy a kolléga úr mondta - lényegesen könnyebb a mai piacon értékesíteni, mint ezeket a testes, zamatos fajtájú szőlőket. Én a magam részéről a kékfrankos kapcsán meglepődtem, hiszen a kékfrankosból nagyon jó rozébor készíthető, és mint tudjuk, a rozébor divatját éli. Meglepő számomra, hogy abból nagyon sokat, tehát jelentős mennyiséget zöldszüreteltek.

Igen, sajnos maga a zöldszüret, a krízislepárlás csak tüneti kezelés, és az évek során szerzett tapasztalataim alapján változatlanul úgy gondolom, hogy a magyar bortermelésnek, szőlőtermelésnek a kiútja nem nyugat felé lesz, hanem kelet felé kell megkeresnünk azt az utat, ahol a felesleget le tudjuk vezetni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm szépen. Az 1. napirendi ponthoz van-e még hozzászólás? *(Jelzésre:)* Ja, igen, Steinmetz Ádám! Bocsánat! Persze, jelezted is.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm a szót. Egyetlenegy kérdésem maradt Tarpataki helyettes államtitkár úr második körben elmondott információjára vonatkozóan, hogy amikor a támogatásokról, a borászatoknak nyújtott 40, illetőleg 50 százalékos intenzitású támogatások beszéltünk, a helyettes államtitkár úr említette, hogy a Tokaji borvidéken 75 százalék az az arány, amit az ott gazdálkodók megkapnak. Mi az oka a megkülönböztetésnek? Azért ez eléggé durva, 50 százalékos eltérés a többiekhez képest, akik ebben a versenyben részt vesznek. Úgyhogy ez érdekelne.

Külön örülök, hogy egy szakmai vita alakult ki és bontakozott ki a zéró toleranciával kapcsolatban, ami egy vékony jég, ezt mindenki tudja, és én is bizonytalan vagyok ebben a kérdésben, de abban egyetértünk, hogy egy széles körű társadalmi egyeztetésnek kellene megelőznie azt, hogyha ehhez a jelenlegi szabályhoz hozzányúlnánk vagy azt fellazítanánk. Az is egyértelmű, hogy ez a borászatoknak kedvezne, és miután mi a Szőlő-, bor-, pálinka albizottság vagyunk, úgy gondolom, értelemszerűen természetes, hogyha mi elfogultak vagyunk ebben az irányban. És akkor itt jelezném a kormány képviselőjének és kedves kormánypárti képviselőtársamnak, hogy beszéljen akkor Rogán kollégájukkal, hogy a következő nemzeti konzultációba akár ezt a kérdést is bele lehetne foglalni, hogy ténylegesen legyen egy konkrét kérdés arról, hogy a magyar emberek el tudják-e ezt képzelni, és valóban hogy érzik, felnőttek érzik-e magukat annyira, hogy megálljanak egy pohár bor vagy egy pohár sör után, és nem fogyasztanak többet, mielőtt autóba ülnének. Énszerintem ez egy valódi kérdés lenne, és engem is nagyon-nagyon érdekelne, hogy a társadalom mit gondol önmagáról és erről a kérdésről.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megtisztelő, hogy képviselőtársam úgy gondolja, hogy én írom a nemzeti konzultáció kérdőívét - hát nem így van. Ugyanakkor természetesen nem akarom elpolemizálni ezt a kérdést. Fel lehet tenni egy nagyon tetszetős kérdést egy ilyen alkalommal, mint hogy legyen-e adóemelés, vagy ne legyen, erre mindenki azt válaszolná, hogy ne legyen, sőt adó se legyen, tehát ezekre triviális válaszok vannak, a társadalmi felelősség azonban ennél izgalmasabb kérdés a mindenkori kormány számára az, hogy mi lesz annak a következménye egy-egy ilyen tetszetős kérdés esetlegesen a közvéleménybe való bedobásának. Én tehát továbbra is azt gondolom, hogy ezt a kérdést a szakmai, tudományos és társadalomra gyakorolt hatások elemzése szintjén kellene elemezni.

Én magam egyébként ebben a kérdésben inkább egy másik utat ajánlgatok, ez pedig a bor élettani hatásainak a tudományos szinten való megismertetése. És itt nincs csalás, nincs ámtítás, nem mi, nem a borászok mondják, hogy milyen élettani hatása van napi egy-egy pohár, mondjuk, vörös- vagy száraz bor elfogyasztásának, nem

részletezem, ezt többször megemlítettem, az antioxidánsokról, a polifenolokról, ezen belül a rezveratrolról mint egy különleges alkotóanyagról, amelynek kapcsán egyértelműen bizonyított most már, hogy a rákos megbetegedések egyik blokkoló anyaga. Ma már szőlőmagolaj, vörösszőlőmag-őrlemény és szőlőhéjőrlemény is kapható, pont ezeket a nagyon aktív anyagokat emberi fogyasztásra alkalmassá téve, a piacon kaphatóak ilyen termékek. Nagyon kevesen tudnak róla, az orvostudomány egyik legizgalmasabb kutatási ága körülbelül harminc éve ez a terület, amelyről beszélek. Mondom, nem mi kutatjuk, nem a borászok kutatják, bár van egy-két borász is, aki ebben mélyen benne van, a borászattal tudományos szinten foglalkozó Kállay Miklós professzor urat hadd említsem itt meg, ő nem orvosként vesz részt ezekben a kutatásokban, de az összes többi komoly kutatás orvosi, biológiai laborok környezetében folyik, és egyelőre mind visszaigazolja ezeket a pozitív élettani hatásokat.

Én ezen a vonalon Kásler Miklós miniszter úrral viszont már egy több mint egyórás eszmecserét, tárgyalást folytattam. Nem akarom kikerülni a kérdést, egyelőre a koronavírus-járvány kezelése elsodorta az általunk program szintjén vázolt cselekvési sorozatot, ami tömeges rendezvényeket, tudományos konferenciát, tömeges rendezvényeket és ismertetési sorozatot is jelenthetett volna a mi tervünkben, de az ismert okok miatt ezt félre kellett tennünk, mert értelmetlenné vált sajnos. Úgyhogy újra kell majd egy 2.0-s verzióval indítani, ha a tömegrendezvények, konferenciák és minden egyéb rendezvények tiltása feloldásra kerül a jövő évnél nem előbb. Én például ebben látnék egy komoly szerepet, amikor nem mi, borászok kínálgatjuk, és állítjuk, hogy ez milyen jó, mert a borfogyasztó vagy esetleg ma még nem borfogyasztó azt mondja, hogy persze, a saját portékáját akarja eladni nekem, persze hogy azt mondja, hogy ez milyen klassz. De más, amikor az orvostudomány által igazolt jelenségekről van szó - és rendkívül előre járó eredmények vannak az USA-ban és Franciaországban, de mi, magyarok ebben szintén csúcson vagyunk a tudományos kutatásban, hála istennek időben vette észre a tudományos ágazat ennek az új területnek az eredményeit -, szóval hogyha ezt az orvostudomány adja ezt közre, és érzékelteti, hogy itt nem vedelni kell, hanem naponta egy deci bort meginni, tehát hogy fontos az a kultúra, amivel kapcsolatban Koczor Kálmán azt mondta, hogy talán az a viszonzulás volt rá, hogy még nem elég érett a társadalom. De akkor készítsük fel a társadalmat, hogy mit jelent a kulturált borfogyasztás!

Én magam, mi magunk ezt a pálinka területén Mihályi Lászlóval végigvittük. A pálinka egy nagyon tömény alkohol, nem akarom ragozni, szakmabeliek vannak itt, de mégis az volt a legnagyobb feladat, hogy a kulturált pálinkafogyasztást odavigyük a fiatalság, a felnövekvő generáció elé, hogy mikor illik és mennyit és mi az alkalom - és merem azt mondani, hogy értőek voltak a fülek. De az egy tízéves munka volt, amíg ezt úgy-ahogy sikerült megismertetni és véghez vinni.

Én tehát ebben hasonló elképzelésekben gondolkodom. Közismert, hogy a bortermelő országok sorában Magyarország relatíve alacsony egy főre eső éves borfogyasztással rendelkezik, talán 23 liter környékén vagyunk - most a szakmabeli kollégákra nézek. A franciáknál, az olaszoknál ez 40 liter vagy még afeletti fejenkénti borfogyasztást jelent évente, tehát van még hova fejlődünk úgy, hogy nem kell a zéró tolerancia feltétlen hatása, de hozzáteszem, hogy ezekben az országokban, pont amelyek nagy borfogyasztók, egyébként nincs zéró tolerancia. Az egészségügy területére vitt tudással lehetne esetleg ösztönözni a fogyasztást, és bevonni olyanokat, akik ma még nem borfogyasztók. De persze minden alkotó ötletet szívesen veszünk.

Az 1. napirendi ponthoz van-e további kérdés? *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor azt, megköszönve az előterjesztők, a hozzászólók által elmondottakat, lezárom.

Tájékoztató a 2020. évi I-X. havi borexport és -import adatok alakulásáról, különös tekintettel a lédig tömegborokra vonatkozóan

A 2. napirendi pont a kedvencem, a szokásos, mondhatnám, hogy nincs úgy albizottsági ülésünk, hogy ezt meg ne kérdeznénk, hogy ne kérnénk egy tájékoztatást a legfrissebb borexport- és -import adatok alakulásáról, és esetlegesen hogyha megtennék, hogy elmondják, ahogy időnként erről információt kapunk, hogy az egységárra, a hektoliteres árra vonatkoztatva milyen tendenciát lehet látni, hol tartunk most! Mert ez elvezet engem egy másik kérdésre, ami a jövő év kérdése, hogy vajon hogy mozognak most a francia és az olasz borászatokban, terveznek-e rendkívüli beavatkozásokat a jelenlegi vírushelyzet és ágazati visszaesés következtében, magyarul 2021-ben is gondolkozik-e a nemzetközi borászszakma krízislepárlásban és zöldszüretben, van-e már egyáltalán erről hírünk, hogy a nagy testek mit csinálnak.? Mert Magyarország, mi, azt hiszem, hatodikak vagyunk az európai bortermelésben, tehát nem mi fújjuk a passzátszelet, szoktuk volt mondani, ezzel a hárommillió hektoliter környéki termelésünkkel. Szóval milyen mozgások várhatóak, ezek milyen hatást gyakorolhatnak egy export-import helyzetre, tömeges borexportok esetén leverik az árat, vagy éppen hogy kivonják egy krízislepárlással, magasabb árat fizetve az adott országokban a krízislepárlás esetében az egy hektoliter kivont termék után? Tudunk-e ezekről valamit? Szívesen venném, hogyha ebben a napirendi pontban esetleg ilyen információk is elhangoznának.

Nem tudom, hogy kinek adjak szót. Helyettes államtitkár úr, vállalkozol szintén megnyitni ezt a napirendi pontot?

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen.

ELNÖK: Akkor megadom a szót.

Tarpataki Tamás tájékoztatója

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Hogyha megengedi, elnök úr, akkor röviden reagálnék Steinmetz képviselő úr kérdésére. Tokaj-Hegyalján a kiemelt támogatásintenzitás oka az, hogy a Tokaji borvidék egy olyan kultúrtáj, amely a világörökség része, és az... *(Sípól a hangosító berendezés.)*

ELNÖK: Kérném nem messzebb vinni, hanem inkább közelebb húzni azt a nyakas mikrofont, mert úgy jobban hallható.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Bocsánat, csak úgy tűnt, hogy valamiért gerjed. *(Közbeszólás: Azért!) Azért. (Derűltség.)*

ELNÖK: Kérem közelebb húzni a mikrofont. *(Megtörténik.)* Úgy-úgy, köszönöm.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. Tehát a Tokaji borvidék egy olyan kultúrtáj, amely a világörökség része, és annak érdekében, hogy az is maradjon, fenn kell tartani azt a színvonalat, és ott olyan történelmi dűlők vannak, ahol a szerkezetátalakítás költségei kimutathatóan jóval magasabbak, tehát magának a földnek az értéke is, de a munkának az értéke is magasabb, tehát az elvégzett munkának a körülményei miatt, akár a korlátozások

miatt, akár bármi egyéb okból, de magasabbak a költségek. Ez indokolja a magasabb támogatásintenzitást. Köszönöm.

A külkereskedelemmel kapcsolatban hoztuk a szokásos számokat. Az idei évnek az adatai nagyjából jelen pillanatig állnak rendelkezésre, tehát a 2019-es adatok hasonló időszakát tudjuk összehasonlítani ezzel. A magyar bor exportja tavalyhoz képest valamelyest nőtt, mindjárt mondok pontos számokat is, az import pedig még tovább csökkent, amire tavaly sem számítottunk, de ennek feltehetően a koronavírus-járvány okozta korlátozó intézkedések is az okai.

Hogyha megnézzük a 2019. I-IX. hónapjában exportált mennyiséget, akkor azt látjuk, hogy az összes borászati termék, amelyet exportáltunk, 782 648 hektoliter volt, ebből a lédig bor durván a fele, 388 367 hektoliter volt. Hogyha megnézzük 2020 ugyanezen időszakát, tehát január-szeptembert, akkor azt látjuk, hogy a 782-vel szemben 883 747 hektoliter összes exportált borászati mennyiségünk volt, amelyen belül a lédig bor mennyisége arányosan még növekedett is, 540 837 hektoliter. Hogyha megnézzük a '19. évi teljes exportált mennyiséget, az 1,1 millió hektoliter volt, és körülbelül a fele, 576 ezer hektoliter volt a lédig termék. Ugyanez '18-ban - ott volt egy kiugróan magas exportévünk - 1 283 ezer hektoliter volt, és abból 745 ezer hektoliter volt a lédig bor.

Hogyha megnézzük, hogy az árak tekintetében milyen változás tapasztalható, akkor azt látjuk, hogy '18-hoz képest '19-ben valamelyest kevesebb export volt, és hogyha a trend folytatódik a szeptember hónapot követően is, akkor, azt gondolom, valahol a '19. évi összes export körül fog alakulni majd az exportmennyiségünk, esetleg egy kicsit fölötte is, ami nyilván sok mindentől függ még az év hátralévő részében, de azzal párhuzamosan, hogy csökkent valamelyest az exportált mennyiség, az átlagár, a literár viszont valamelyest nőtt, nyilván ugyanígy nem nagy mértékben. Tehát 96 eurócent volt 2018-ban, a rekord mennyiségű exportnál a borászati termékek átlagára literenként, ez 2019-ben felment 99 centre, és hogyha 2019. I-IX. hónapját vizsgáljuk, akkor ez már 1 euró felett van, 1 euró 1 cent, és hogyha 2020. I-IX. hónapját nézzük, akkor pedig 1 euró 3 centnél tart a literár.

Hogyha az importot megnézzük, akkor pedig - ahogy a bevezetőben mondtam - további csökkenés figyelhető meg. Szintén 2019. I-IX. hónapját tudjuk összehasonlítani 2020. I-IX. hónapjával, illetve rendelkezésre állnak a '19. év és a korábbi évek rendes éves adatai. '19-ben az összes importunk 107 ezer hektoliter volt, amiből 29-30 ezer hektoliter volt a lédig bor. 2019. I-IX. hónapjában az arányos szám 85 ezer hektoliter, és ebből már megvolt a 29 ezer vagy közel 30 ezer hektoliter lédig. 2020. I-IX. hónapjában 59 ezer. Tehát '19. I-IX. hónapjában 85 ezer hektoliter import volt, '20. I-IX. hónapjában 59 ezer hektoliter import volt - vagyis tovább csökkent, és jelentősen csökkent tovább -, és ezen belül is a lédig nagyon lecsökkent, gyakorlatilag kevesebb mint a tizedére, tehát 2212 hektoliter jött be. Tehát még egyszer: '19. I-IX. hónapjában a lédigbor-import 29 ezer hektoliter volt, 2020. I-IX. hónapjában 2200 hektoliter.

Ezzel párhuzamosan az importtermékek ára jóval magasabb. A borászati termékek átlagára 2019-ben 2 euró fölött volt, 2 euró 9 cent. 2019. I-IX. hónapjában - ott arányosan a lédigbehozatal már megtörtént - csak 1,78 euró volt az átlagár. 2020. I-IX. hónapjában pedig 2,42 euró volt, ami nyilván betudható annak, hogy összességében is jóval kevesebb lédig jött be, és arányaiban is jóval kevesebb lédig jött be, tehát az árak korrelálnak ezekkel a mennyiségekkel. Ugyanez a lédig vonatkozásában 1,13 euró/liter.

Az elnök úr kérdésére válaszolva, hogy a nagy bortermelő országok terveznek-e 2021-re bármilyen válságintézkedést, semmilyen ilyen információ nem jutott el hozzánk. Nyilván egy kicsit korai ez még, tehát a következő év I. negyedében

valószínűleg mi is érdeklődni fogunk más tagállamoknál, ahogy megtettük ezt idén is, hogy ki tervez hasonló intézkedést. Akkor kaptunk is válaszokat. Nyilván ez - hogy mondjam? - a tervezés időszakában kellően bizonytalan, és ezért helyén kezelendő, hogy ki mit mond, ezek az információk nyilván spekulációs célokra is felhasználhatók vagy felhasználhatók lennének, ugyanakkor azt gondolom, hogy a koronavírus-helyzet változása szintén jelentősen befolyásolhatja azt, hogy egy adott tagállam tervez-e valamilyen krízisintézkedést, nem csak a várható termés mennyisége vagy a rendelkezésre álló készletek nagysága. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Brazsil Dávid!

Hozzászólások

DR. BRAZSIL DÁVID főtitkár (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa): Az elnök úr kérdéseire némely választ már most is biztosan tudunk mondani, hiszen a 2020. évnek a lezárása és a kijárási és turisztikai korlátozások miatt azért azt látnunk kell, hogy Spanyolország, Olaszország és Franciaország esetében a turizmus egy nagyon fontos belső fogyasztást jelent, tehát azok a turisták, akik odaérkeznek az országba, nagyon nagy mennyiségű bort fogyasztanak, és ebből adódóan mivel a turizmus elmaradt, azt látjuk, hogy a nagy borpiaci országok - és két példát mondanék az első hatból -, Spanyolország, Portugália és Magyarország, akkor hármát mondanék, nagyon komoly belső promóciós intézkedéseket tett azért, hogy a bort népszerűsítse, pontosan azért, mert a belső turizmusnak vagy a belső fogyasztásnak a fellendítésével lehet valamelyest kompenzálni azt a fogyasztáskiesést, amit a borturizmus vagy turizmus kiesése jelent. Spanyolország esetében a nagyságrendjét tekintve elérheti akár az 5-6 liter/fő csökkenést is, amit a turizmus elmaradása okoz a belső fogyasztásban, és alapvetően a turisták sosem az alacsony minőségű, alacsony hozzáadott értékű termékeket fogyasztják, hanem azokat a borokat, amelyek arra a borvidékre, borrégióra jellemzők.

Erre Magyarországon is lehetne azért példát említeni, hiszen jómagam - hogyha megengedi, elnök úr, akkor egy félmondat erejéig szólok erről - gazdálkodom a Balaton borrégióban, és nagyon láttuk azt, hogy a Balaton borrégióban a belső turizmus fellendülésének milyen pozitív hozadékaik voltak a lezárás feloldását követő nyári időszakban. A borturizmus tehát nagyon sok termelő részére kiutat jelenthet a válságból, jelen pillanatban pedig, ahogy látjuk, a borászatok folyamatosan az online és a közvetlen értékesítésen keresztül próbálják elérni azokat a célcsoportokat, amelyeket a különböző borászati rendezvényeken már nem volt lehetőségük megszólítani az év folyamán.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további hozzászóló, kérdező ehhez a napirendi ponthoz? *(Jelzésre:)* Igen, Petri Imre - ha megtalálja a technikát. De kézen is tarthatod a szád elé a mikrofont, és egy gombot meg kellene nyomni a szókéréshez, a „be-ki” gomb valamelyikét.

PETRI IMRE szőlőtermelő: *(Hangosítás nélkül:)* Petri Imre vagyok...

ELNÖK: Még nem jó.

PETRI IMRE szőlőtermelő: *(Hangosítással folytatja.)* Most?

ELNÖK: Igen.

PETRI IMRE szőlőtermelő: Most jó. Szóval Petri Imre vagyok, és a legutolsó hozzászóláshoz szólnék. Én úgy látom ezt az olasz, spanyol dolgot, hogy ők is mennek kirándulni, szóval mind az olasz, mind a francia, mind a spanyol kultúrában benne van, hogy kíváncsiak, és járják a világot, és most ők sem mentek el sehova, szóval szerintem emiatt olyan túl nagy különbség nem lesz a fogyasztásban attól, hogy a turisták vagy pedig a helyiek fogják-e elfogyasztani a bort, én így látom. Ez az egyik oldal.

A másik oldalról azt gondolom, hogy itt nem túltermelésről beszélünk országos szinten, a helyettes államtitkár úr most elmondta, hogy mennyi volt az export idén, és hogyha hozzávesszük a belső fogyasztást, akkor én úgy látom, majdnem hogy hiány lesz, tehát nemhogy túltermelés lesz, hanem lehet, hogy importra fogunk szorulni, hogyha összeadom a számokat. Ezt én így látom.

Arra az alkoholfogyasztásra, a zéró toleranciára: azt hiszem, hogy két-három éve változott meg a szabályozás olyan téren, hogy ha valaki, mondjuk, este 11-kor elfogyaszt egy pohár bort, mondjuk, két decit a Szoboszlai gólja után, és másnap, mondjuk, 5 órákor meggy dolgozni, és valamit elkövet, akkor a vérben még mindig ki fogják tudni mutatni azt a dolgot... (Zaj.)

ELNÖK: Tartsd távolabb, légy szíves, a mikrofont!

PETRI IMRE szőlőtermelő: Így jó? (Közbeszólások: Jó.) Én rosszul hallom vissza. ...És hogyha, mondjuk, akkor történik egy baleset, és vért vesznek, akkor sajnos még mindig el fogják ítélni azért, merthogy alkohol volt a szervezetében. Ez előtt a szabályozás előtt úgy volt, hogy felszívódás előtt és felszívódás után már nem volt büntethető, aki, mondjuk, este 10-kor vagy 11-kor bort fogyasztott, de reggel 5-kor autóba ült. Lehet, hogy esetleg azt a régebbi szabályozást kellene visszahozni, ami egy picikét enyhébb, mégsem zéró tolerancia, nincs feloldva, de lehet, hogy ezt a nagyon nagy szigorítást esetleg fel lehetne oldani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hát igen, ez a zéró toleranciának a következménye, azért zéró a tolerancia, jóformán erről vitatkoztunk itt az előbb. Amennyiben a zéró toleranciához nem nyúlunk hozzá a jogalkotás szintjén, akkor ennek egyenes következménye az, amiről beszéltél, tehát itt már zsákutca van, innen nincs visszaút.

Azt azonban hadd említsem meg, hogy a turisztikával kapcsolatos véleményeddel konkrétan én nem nagyon értek egyet, azért, mert az előzőleg említett három ország, Franciaország, Spanyolország, Olaszország félelmetes számú más országból érkező turistával számol évente, Franciaország több tíz év óta Európa legnagyobb turisztikai célpontja, 80-90 millió más országból érkező turista megy oda évente. Kicsivel van mögöttük Spanyolország, és valamivel le van szakadva tőlük Olaszország. Tehát iszonyú nagy az a turistaforgalom. Magyarországon 5-6 millió körülbelül az idegen országokból érkező turisták száma, nem a belföldi turistáké. Nekik, az előbb említett országoknak tehát valóban rendkívül súlyos érvágás a nemzetközi turizmus elmaradása és ennek következtében az ottani fogyasztás elmaradása.

Van-e további kérdés, észrevétel? (Senki nem jelentkezik.)

Én azért hadd jegyezzem meg - és köszönöm az előterjesztést -, hogy már akkor is volt Szőlő-, bor albizottság, amikor sajnálatos módon olyan nagyságrendű import lédig borról voltunk kénytelenek tudomást venni, 4-500 ezer hektoliteres éves bor-, lédigbor-importról, amitől a hajunk szála az égnek állt, ez gyakorlatilag hét-nyolc éve volt, 2012-13-as adat, amit mondtam, és 0,22-0,23 eurócent/liter áron beszállítva ide tudott érkezni akkor Olaszországból a lédig bor. Egyszerűen nem hitte el senki sem, hogy ez lehetséges, hogy nincs valami trükk az olaszoknál, amitől ilyen olcsó a bor,

többféle gyanakvás van, bizonyítás semmire, ezt azért tegyük hozzá, hogy ők ezt miért tudták megtenni. De valami történt, lehet, hogy a zöldszüret, lehet, hogy a lepárlás, az ottani lepárlás, a magasabb értéken való borkivonás, mert most, ha jól értettem, 1,13 euró/liter a lédig bor ára, és 2,4 euró az átlagár, nyilvánvalóan ezek a palackos borok, amelyeket a multinacionális cégek és mindenki behoz a termékkínálat bővítése céljából.

Az, hogy 0,23-0,25 eurócentről el tudtunk menni 1,1 eurós borimport-, lédigborimport-árra, ami most 370 forint durván, bennem is felveti azt a kérdést, amire Imre utalt itt, hogy ez azt jelenti, hogy amennyiben a magyarországi bormennyiség nem lesz elégséges az export és a belföldi fogyasztás fedezésére, akkor mindig importhoz szoktak nyúlni a nagy testű borászatok. Úgy februárig szokott kitartani a vörösborkészlet, február-márciusban indul el az olcsó, primitív alkoholfokú vörösborkok importja, a fehérbor pedig június-július környékén, a szüret előtti utolsó három hónapban szokott általában nagyobb mennyiségben megmozdulni, addig kitart a hazai készlet, ez a tapasztalat.

Nagyon kíváncsi leszek, hogy amennyiben, ahogy most hallottuk, 4 millió mázsa a legfrissebb leszüretelt szőlőmennyiség, és akkor ebből 2,7-2,8 millió seprős, új seprős bor is lehet - durva számokat mondok, a kivonadékolási számok nagyon eltérőek egyes szőlőfajtáknál, de lehet, hogy magasabb lesz a 2,5 millió hektoliter becsülnél -, ami még mindig nem szokott elégséges lenni, mivel 3 millió hektoliter alatt leszünk. A borexport, ami most már általában egymillió hektoliter környékén van - ezt jól látjuk évente, hogy rendszerint nagyon közelíti az egymillió hektót -, ha jól értem, az idén is befuthat arra, hiszen az első kilenc hónap adatánál vagyunk a 883 ezer hektóval, na tehát ha egymillió hektolitert exportálunk, akkor a 3 millió hektóból vagy a 1,8-2,8 millió hektóból azt rögtön ki kell vonni, és akkor már a maradék nem biztos hogy elég lesz a magyar borfogyasztásra - akkor viszont megnövekszik az igény arra, hogy bort importáljunk. De láthatólag a legnagyobb borexportőrök, akiknél mi importőrök vagyunk, egész magas áron, 1,1 eurós áron hajlandóak jelenleg - jelenleg! - értékesíteni. És akkor kezdjünk visszaszámolni!

Amikor '13-14-15-ben mindig az olasz importborhoz állították be a magyarországi lédig bor felvásárlását a pincészetek, mert azt mondták, hogy nem veszem én drágábban, miért venném, Olaszból hozok be 0,25 eurócentrért, és akkor 300 forint/euró volt az ár, ha 75-80 forintért behozom, akkor miért venném meg tőled 120-ért a bort, kedves gazda, annyiért tudom tőled is megvenni; most viszont ez 370-380 forint környékén van. Kíváncsi leszek, hogy amikor a szükségletek majd arra kényszerítik a borászatokat, hogy teljesítsék a multiáruházakhoz lekötött éves beszállítási kötelezettségüket, és nem lesz már magyar alapanyag, hanem csak import lesz, akkor vajon adnak-e többet a Magyarországon a kis borászatoknál tárolt borért, és vajon tudomásul veszik-e a multiáruházláncok - és ez lenne a legsúlyosabb kérdés -, hogy nincs olcsó bor, tehát értsék meg, véget ért ez az időszak, láthatólag véget ért, az élők munkaeő és minden egyéb terhelésnövekedés, költségnövekedés függvényében, a vegyszerárak és a szolgáltatások árának a növekedéséből adódóan nem lehet olcsó bor. Hiába versenyeztetik, halálra versenyeztetik a nagy beszállítókat a multiáruházláncok, és hihetetlen, számomra felfoghatatlan alacsony áron vannak még mindig a polcon a kétliteres PET palackos és big bages kiszerezésű borok, amiről nem hiszem el, hogy annyiért elő lehet állítani - nem tudom, hogy hol a trükk, nem az én dolgom ezt felderíteni, csak nem hiszem el, mert aktív szőlőtermelő vagyok, azok vagyunk itt jó néhányan, és tudjuk, hogy mi mennyi.

Tettünk lépéseket abban a miniszter úrral, hogy egy bizonyosfajta anomáliát felszámoljunk, ez a mustfokkal való visszaélés és az új, most fogalmazódó és vitatás alatt lévő bortörvény is további beavatkozási lehetőséget fog biztosítani a hatóságoknak

ebben a kérdéskörben, de a következő lépés az, hogy tudomásul kell venniük a multiáruházláncoknak is, hogy nincs olcsó bor. Közép-Európában Magyarországon a legolcsóbbak a borok, ugyanazon multiáruházlánc mindegyik másik külföldön fenntartott üzletében - legyen az Románia, Szerbia, Szlovákia, Csehország - drágább ugyanaz a termék, mint itt, Magyarországon. Tehát egy félelmetes világba jutottunk el, és ezt ne értsék félre, próbálom megérteni a magyarországi borászatok helyzetét is, hogy sarokba szorítják őket a multik a folyamatos árlehallító árajánlati kötelezettségükkel, mert erre kényszerítik őket, és, mondom, hihetetlen árakat látok a boltokban, és vagy nem innám meg, vagy azt mondom, hogy az lehetetlen, hogy ezen az áron valami tisztességes borászati termék piacra kerülhet, és mégis ott vannak polcokon.

Na, ennek egyszer vége kell hogy szakadjon, és most úgy érzem, hogy eljutottunk ehhez a fordulópontos helyzethez, amikor látjuk, hogy külföldről nem lehet 0,25 eurócentért tömegbort importálni, 1 euróért lehet, és akkor nem lenne baj, ha ez megjelenne a magyarországi piacon. Mert ha eddig az olasz lédig borhoz állítottuk be a magyar lédig bor felvásárlási árát és az amögötti szőlőfelvásárlási árat, akkor legyünk szívesek most is ahhoz beállítani! Persze én tudom, hogy a multicég ezt nem szeretné, az azt szeretné most is, hogy 300 forintért lehessen a polcán a kétliteres PET palackos bor eladásra kínálva, aminek egyszer véget kell vetnünk, ez nem lehet.

Elnézést a gondolatmenetért, az újabb gondolatmenetemért, de az itt elhangzottakból én ezt a rövid következtetést vontam le.

További kérdés, észrevétel van-e? (*Petri Imre jelzésére:*) Igen. Imre, röviden, második felszólaláskor mindig csak rövid időre szoktam lehetőséget biztosítani. A „beki” gombot kell megnyomni.

PETRI IMRE szőlőtermelő: Azt hiszem, most már jó.

ELNÖK: Igen.

PETRI IMRE szőlőtermelő: Elnézést, még egy olyat szeretnék kérdezni, hogy mostanában a mi borvidékünkön több termelőt megkeresnek a csehek és a szlovákok olyan ügyben, hogy elvinnék, gyakorlatilag a kombájnból egyből beleöntve az ő tartályukba elvinnék a szőlőt, viszont nekik ehhez papír kell. Nem tudom, hogy lehetne-e esetleg olyat csinálni, hogy szüreti időszakban, mondjuk, legyen a hegyközségnek egy online rendszere, ahol, mondjuk, 0-24-ben esetleg ki tudnák állítani a papírt, vagy ilyesmi, hogy a termelő direktben el tudja adni, mert jelentősen többet kínálnak érte, mint a helyi felvásárlók, és ők azonnal ki is fizetik. Nem tudom, hogy lehetne-e esetleg egy ilyen dolog.

ELNÖK: Értem. Arra itt az albizottságunk most nem vállalkozik, hogy az exportáláshoz szükséges, vagyis a belpiacra, mármint az EU belpiacára történő kiszállítás esetében milyen papír és engedélyezési munkálatok kellenek, de azt kérném szépen - itt van az országos érdekképviselő -, hogy ezt a kérdést írásban indítsátok meg a Hegyközségek Nemzeti Tanácsához mint érintett tag érdekét ellátó szervezethez, hogy melyek azok a feltételrendszerek, amelyekkel a közvetlen eladás lehetséges. Lehetséges, ez egészen biztos, mert magam is tudok olyan borászatról, amely felvásárolja, és még mustcefre formájában továbbadja cseh és szlovák partnereknek a terméket különféle alkoholos üdítők gyártásához is például, mint ahogy megtudtam, valami Burčák nevezetű, Csehországban ismert alkoholos üdítőitalhoz nagyon nagy mennyiségű, illatos szőlőfajtából származó mustot visznek ki most már több éve. Ez szakmatechnikai kérdés, kérem szépen az érdekképviselői szervhez fordulni.

A 2. napirendi ponthoz van-e még hozzászólás? *(Jelzésre:)* Igen, Barátossy Gábor!

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Most talán jó lesz a hang.

ELNÖK: Igen, jó.

BARÁTOSSY GÁBOR osztályvezető (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal): Csak elnök úrnak arra a felvetésére reagálnék, hogy a mustfokkal történő manipulációk hogyan alakulnak az országban. Szeretném tájékoztatni az elnök urat, hogy a szüreti időszakban a Nébih a hegyközségekkel együtt számos ellenőrzést végzett ezen a területen, 66 borászati üzemben 94 helyszíni ellenőrzést végeztünk a szüreti időszakban pontosan ebből a célból, hogy ezeket a mustfokokkal történő manipulációkat kiszűrjük, és összességében elmondható, hogy kedvezőek az ellenőrzési tapasztalataink. Az ellenőrzött pincészetek a szigorú előírások betartásával végezték a szüreti munkákat, és mindösszesen három cég esetében került sor a működés korlátozására bizonyos adminisztrációs problémák okán. Úgy gondolom, hogy a 94 darab ellenőrzés vonatkozásában ez nagyon kevés, és nyugodtak lehetünk ilyen szempontból, hogy a 2020. évben ezeket a problémákat, úgy gondolom, kellően hatékonyan és erőteljesen ellenőriztük már a szüret időszakában, tehát a kezdő állapotban, hogy úgy mondjam, a hatóság birtokában vannak azok az adatok, amelyek termőhely-specifikusak, és az adott fajtákra vonatkozó adathalmaz rendelkezésünkre áll ahhoz, hogy a későbbiekben a forgalomban megjelenő problémákat ellenőrizni tudjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Valóban így van. Külön nem tértem ki rá, hiszen tavaly kezdődött, a tavalyi szüreti év volt az első, amikor a hatóság és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa közösen próbálták ezt az anomáliát feltárni, kiszűrni, és az idei évben már sokkal korábban, időben felkészülve rá, a jogszabályi és a vitathatósági feltételeket betartva és figyelembe véve, és tájékoztatva. Erre törekedtünk mi is Nagy István miniszter úrral a legnagyobb borászati cégek összehívásakor, hogy jelezzük, hogy ez meg fog történni, tehát nagyon kérünk mindenkit, hogy mellőzzék az eddigi szokásaikat - hogy így fejezzem ki magam. Ennek meglett a következménye, és ezért köszönet illeti a Nébihet és a borászati hatóságot, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsát, mindazokat, akik szervezetenként és jogi értelemben kidolgozták az ellenőrzés metodikáját, a hegybírók odavezénylését másik helyről, vegyítve őket, tehát nagyon körültekintően kellett ezeket a próbaszüreti méréseket és minden egyéb mérést, ellenőrzést megtenni, és nyilvánvalóan mi is - a „mi” alatt a széles gazdálkodói réteget értem - azt láttuk a visszajelzések alapján, hogy kezd alábbhagyni, és a valódi adatok feltüntetése kezd a domináns lenni. Nem kérdéses, hogy a jövő évben, már majd az új borpiaci évben, az augusztus 1-jétől hatályos bortörvénynél ezeknek a valódi adatoknak a feltüntetése még inkább nyomon követhetőbb lesz a terveink szerint. Úgyhogy még egyszer meg szeretném köszönni mindazoknak a szervezeteknek, hatóságoknak a munkáját, amelyek ebben az ellenőrzési folyamatban részt vettek, a munkájuk látszik, egyértelműen látszik a visszajelzések alapján.

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Senki nem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, akkor lezárom a 2. napirendi pont tárgyalását.

Egyebek

Egyebek. Az egyebekre térünk rá, és itt felvezetésként annyit mondanék - és ezt nem úgy mondom, hogy megszólítom a NAV jelen lévő munkatársait, akik sokszor itt vannak velünk, és köszönjük szépen a sokszor adott precíz és az általuk látott adatok közreadását -, hogy nem árulok el titkot, hogy Mihályi László elnök úrral az adóügyekért felelős államtitkár úrnál voltunk egy szélesebb körű beszélgetésen a szakma ügyében, és most itt a pálinkaágazatra hadd térjek ki, reflektáljak! Többféle kérdést, jövőképet vitattunk meg egy területen, amelyet régóta feszegetünk, ez pedig az otthon főzés. Szóba került, hogy adókönnyítés lépett életbe egy uniós jogszabály harmonizációja került bevezetésre, az adótörvényekbe a bérfőzés és az otthon főzés eddigi adókötelezettsége megszűnik, és az ezzel kapcsolatos jövőképet próbáltuk vizionálni, hogy mi lesz ennek a következménye, mire kellene figyelni s a többi, s a többi, s a többi.

Egyben, mondhatom azt, hogy egyetértettünk az államtitkár úrral és a helyettesével, aki szintén részt vett azon a beszélgetésen, hogy az otthon főzésnél nem az a baj, a pálinkás szervezeteknek és a tagoknak, akik ebből élnek, mind a bérfőzés, mind pedig a kereskedelmi forgalomban érintett cégeknek nem az a gond, hogy az otthon főzés mint lehetőség megvan - látjuk, hogy ez a környező országokban is sok helyen sok év óta, régebb óta megvan, mint Magyarországon -, hanem az, hogy néhányan, mondjuk így: a gazemberek az otthon főzés fedezéke alatt hivatásos illegális bérfőzők lettek, mint említettem, hivatásos, zárójelben, és illegális bérfőzők, magyarul azt állítják, hogy ők élni szeretnének az otthon főzés adta pálinkafőzés szabadságával, de ezzel nem élnek, hanem ezzel visszaélnek, és gyakorlatilag átveszik a valamikori bérfőzdék szerepét, azaz pontosan lehet tudni, hogy annál, a Pista bácsinál márpedig ott lefőzik neked, barátom, a pálinkát, visszaadják, és még olcsóbban is csinálják, mint bárki más. Na, ővelük van a legnagyobb gondunk, mert ők tönkreteszik azt a lehetőséget is, amit az otthon főzés élménye nyújtana és adhatna, és sajnálatos módon rongálják és veszélyeztetik a rendkívül komoly egyrészt ellenőrzést, másrészt adófizetési kötelezettséggel rendelkező kereskedelmi főzdek életét, amelyek ebbe elég nagy investíciót tettek az elmúlt időszakban.

Ezt valahogy egyértelműen el kellene különíteni, hogy ki az, aki az otthon főzés szabályos keretei között végzi a tevékenységét, azzal semmi gond, de azokat viszont tűzzel-vassal kell irtani, és ki kell emelni ebből a közegből, akik azt állítják, hogy ők az otthon főzés lehetőségével élnek csak, és közben közismerten a legnagyobb illegális bérfőzdek. Ezt a kettőt valahogy nagyon el kellene tudni választani, mert a kormány, a kormányfő, a törvény nem arra gondolta ki az otthon főzés lehetőségét, hogy ezzel szabad utat nyissunk az illegális bérfőzdeknek, ami ellen érthető módon több tíz éve küzd maga a NAV is, és küzdeni fogunk mi magunk is a valódi pálinkáért és a pálinkafogyasztási rendszerért és kultúráért létrejött egyesületek, netán pálinkafőzdek, akik hivatalosan bejelentve végzik ezt a tevékenységüket évek, évtizedek, netán generációkon keresztül. Na, az ő helyzetüket veszélyeztetik ezek a gazemberek, akiket kellő hatékonysággal, netán a Pálinka Nemzeti Tanács információi alapján, netán az önök információi alapján ki kell emelni onnan, az nem való az otthonfőzési kategóriás pálinkafőzések közé.

Ezt, ennek a beszélgetésünknek az egyik lényeges pontját egy in medias res felvetésként akartam megemlíteni az adóügyi államtitkár úrral.

Az egyebekben van-e valakinek további kérdése, észrevétele? *(Jelzésre:)* Mihályi László, a Pálinka Nemzeti Tanács elnöke!

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Köszönöm szépen, elnök úr. Elvette a kenyeremet. Én is azzal szerettem volna kezdeni, hogy október 21-én volt ez az egyeztetés, ahol a pálinkás szakma képviselőjeként a T/13258. számú törvényjavaslatnak a magán- és bérfőzés adómentességét érintő részeit beszéltük át. A szakma képviselőjeként rámutattam, hogy a javaslat az akkori formájában nem felel meg az EU-s irányelveknek, amelyeket a tagállamoknak kötelező átültetniük a saját jogrendjükbe. Az államtitkár úr elmondta, hogy a javaslat a kormány álláspontja, a PNT javaslatain elgondolkodnak, de ígéretet nem tett arra, hogy a javaslatok közül bármit is figyelembe fognak venni. Ezek után meg is szavazták a jogszabályt. Sajnos, én azt gondolom, hogy lesz még utóélete ennek.

Ennek ellenére jó hírekkel is szolgált az államtitkár úr: tájékoztatott arról, hogy jelenleg - a hírekkel ellentétben - nem tervezik a jövedéki adó és a NETA emelését sem, és ahogy az elnök úr is elmondta, a NAV-ot fel fogja kérni az ellenőrzések fokozására a feketekereskedelemmel szemben, hogy, ahogy azt elmondta az elnök úr, mind az illegális bérfőzdek ne tudjanak működni, mind pedig hogy az azokban készült alkoholtermék ne kerülhessen be kereskedelmi forgalomba, mert a kereskedelmi főzdeknek főleg ez a legnagyobb probléma, hogy a saját üvegeiket nagyon sok helyen töltögetik. Ebben, én azt gondolom, segítségként mi számítanánk a Nébih munkatársaira is, hogy vizsgálják ezeket a helyzeteket

Ezen kívül még egy dologra szeretném felhívni a figyelmet, illetve kérni az albizottság tagjainak a segítségét. Nemrég bejelentette Varga Mihály úr, hogy január végéig meghosszabbítják a támogatást, az 50 százalékos bértámogatást a turizmus és a vendéglátás területén, és azokban az ágazatokban ugyanúgy a járulékcsoökkentést is. Tavasszal, a tavaszi zárlat idején mi, pálinkások, és nemcsak mi, hanem a borosok is megkaptuk ezt a segítséget, most viszont nem. Én tehát arra kérem az elnök urat és a képviselő urat, hogy mindent tegyenek meg annak az érdekében, hogy ne csak ezek az ágazatok, hanem az oda közvetlenül beszállító ágazatok is kapják meg a segítséget, ahogy az tavasszal is történt. Én most pálinkás kollégákkal beszéltem, novemberre 80 százalékos visszaesést, decemberre viszont 90 százalékos visszaesést prognosztizálnak a cégek a kereskedelmi forgalomban, és ez főleg azért nehéz, mert a pálinkás cégeknek a november-december a legnagyobb forgalmú időszaka. Egyszerűen a túlélésért küzdünk most már.

Elküldtük a kormányzatnak a javaslatainkat, eddig nem fogadták be azokat. Nagyon kérjük az albizottság tagjait, hogy ebben lobbizzanak, nemcsak a pálinkás ágazatért, ugyanúgy a boros ágazatért is. Mi a HoReCa-ba értékesítünk főleg, tehát egyszerűen a bevételek szinte a nullára estek vissza. Az, hogy online értékesítésben a pálinka mennyire fogy, nagyon-nagyon kevés, pont azért, mert a feketekereskedelemben a szomszédtól feleannyiért meg tudja venni a helyettesítő terméket. Az első számú hungarikumunkról beszélünk, nagyon-nagyon kellene a segítség. Nem fogunk tudni újraindulni tavasszal. A cégek most azon gondolkodnak, hogy hány embert küldjenek el, hány embernek csökkentsék le a munkáját 6 órára vagy 4 órára, viszont itt a karácsony, előtte nem nagyon szeretnénk ezt megtenni, hogy kevesebb fizetéssel menjenek haza az alkalmazottak, január-februárra kivégezzük a cégeinket. Én ebben kérnék segítséget, hogy a kormányzat felé ezt mindenképpen próbálják meg érzékeltetni, és nagyon várjuk azt, hogy jöjjön az a tavaszi segítség, legalább a járulékcsoökkentés, de mellette azért esetlegesen a fizetések egy részének az átvállalása is nagyon nagy segítséget jelentene nekünk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérem szépen a helyettes államtitkár urat, hogy a miniszter úr felé mint az ágazatot felügyelő miniszter felé tegye meg ezt a jelzést. *(Tarpataki Tamás jelzésére:)* Igen, megadom a szót.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Megtörtént.

ELNÖK: Aha! Gyorsabbak, mint a gondolat. *(Derűltség. - Mihályi László jelzésére:)* Igen, elnök úr!

MIHÁLYI LÁSZLÓ elnök (Pálinka Nemzeti Tanács): Elnézést, még egy témában szerettem volna az államtitkár úrtól segítséget kérni. Ahogy az előbb elmondta, az oltalom alatt álló termékek promotálását támogatja az Unió, és itt a borpromócióról beszélt. A pálinka is egy ilyen termék. Kihez forduljunk a minisztériumon belül, hogy a pálinka külföldre juttatása, ami talán az egyik olyan pont lehet, amivel ezt a szakmát segíteni tudnánk, hogy ott egy komolyabb promóciót tudjunk tenni.

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Szabad?

ELNÖK: Igen, persze!

TARPATAKI TAMÁS helyettes államtitkár (Agrárminisztérium): Köszönöm szépen. A minőségrendszerek promóciójának a támogatása vidékfejlesztési intézkedés nemcsak a borra vonatkozik, hanem a mezőgazdasági termékekre, és a pálinkák esetében is azokra, amelyek földrajzi árujelzővel védettek. *(Mihályi László közbeszól.)* Csak mondom. Tehát a minőségrendszerek promóciója azt jelenti, hogy a földrajzi árujelzővel védett termékek mind promotálhatók támogatott módon.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e további kérdés, észrevétel? *(Senki nem jelentkezik.)* Amennyiben nincsen, akkor az egyebeket is lezárom.

Az ülés berekesztése

Az ülést berekesztem. Mindenkinek köszönöm az itteni megjelenést, és szűk családi körben eltöltött karácsonyt kívánok mindenkinek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 34 perc)

Font Sándor
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese